НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗВІТ

експертної групи

Заклад вищої освіти	**Національний університет "Запорізька політехніка"**
Освітня програма	**48040 системний аналіз**
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Спеціальність	**124 Системний аналіз**

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	**Національний університет "Запорізька політехніка"**
Назва ВСП ЗВО	*не застосовується*
ID освітньої програми в ЄДЕБО	**48040**
Назва ОП	**системний аналіз**
Галузь знань	**12 Інформаційні технології**
Спеціальність	**124 Системний аналіз**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Вид освітньої програми	**Освітньо-наукова**

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	**Шестакевич Тетяна Валеріївна, Яременко Дарина Миколаївна, Харченко Анна Миколаївна (керівник)**
Залучений представник роботодавців	*не застосовується*
Дати візиту до ЗВО	**21.10.2026 р. – 23.10.2026 р.**

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	**https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/2026/10/samoanaliz-124-d-f.pdf**
Програма візиту експертної групи	**https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/2026/10/programa-vizitu-eg_124-df.pdf**

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітньо-наукова програма «Системний аналіз» спеціальності 124 «Системний аналіз», яка реалізується в Національному університеті «Запорізька політехніка» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, є повноцінно орієнтованою на глибоку підготовку докторів філософії до розв'язання комплексних наукових і прикладних завдань у галузі системного аналізу та науки про дані. Предметна область та структура програми гармонійно поєднують фундаментальну науково-теоретичну підготовку з практико-орієнтованими дослідницькими компонентами та відповідають вимогам чинного Стандарту вищої освіти і 8-му рівню Національної рамки кваліфікацій. Позитивні практики: 1. Глибока та реалістична залученість здобувачів PhD до оновлення змісту спеціальних освітніх компонентів та адаптація лабораторних практикумів під тематику їхніх дисертаційних досліджень (Digital Twins, нечітке виведення, OLAP-технології). 2. Ефективна організація вибору вибіркових освітніх компонентів через електронний кабінет здобувача на Освітньому порталі за системою пріоритетів. 3. Практика залучення зовнішніх стейкхолдерів і партнерів (зокрема Інституту олійних культур НААН України та ПрАТ «Дніпроспецсталь») до надання реальних даних для дисертацій та спільного наукового керівництва, що забезпечує високу прикладну спрямованість досліджень. 4. Впровадження інноваційних форматів роботи зі здобувачами, зокрема авторських «Аспірантських студій з системного аналізу та науки про дані» (лекцій-дискусій для обговорення результатів і планування публікацій). 5. Запровадження практики внутрішнього постакредитаційного моніторингу ОП в ЗВО із фіксацією рекомендацій та заходів у відкритому доступі. 6. Потужний експертно-консультаційний потенціал університету у сфері забезпечення якості освіти (зокрема активна участь НПП кафедри у роботі НМР МОН України та європейських об'єднаннях із забезпечення якості, таких як EURASHE). Освітня діяльність за ОНП організована на належному рівні. Система внутрішнього забезпечення якості функціонує та забезпечує моніторинг програми, попри виявлені окремі процедурні зауваження. За сукупністю показників ОНП та освітня діяльність за нею відповідають встановленим критеріям на рівні «В».

Недоліки

Суттєвих недоліків за всіма Критеріями ЕГ не виявила. Виявлено несуттєві недоліки: 1. Наявні технічні неточності та розбіжності у поданні даних ОНП у системі НА, некоректні посилання на каталоги першого рівня вищої освіти в окремих редакціях 2026 року, а також певна нерівномірність аудиторного навантаження за семестрами перших років навчання (Критерій 2). 2. Локальні неузгодженості в нормативній базі щодо дистанційного формату вступних іспитів, відсутність у Правилах прийому норм про наслідки порушення академічної доброчесності на випробуваннях, неповнота оприлюднення відеозаписів окремих іспитів, а також тестова форма іспиту, яка повністю не охоплює дослідницький потенціал (Критерій 3). 3. Форми контролю окремих обов'язкових компонентів (переважно тестування) не повною мірою відповідають результатам навчання рівня НРК 8 (аналіз, оцінювання, створення нового знання), наявні технічні помилки в матриці оцінювання ОК 02, а практика нарахування додаткових балів і результати власних досліджень викладачів неповно відображені в силабусах (Критерій 4). 4. Наявні несуттєві технічні неузгодженості в структурах нарахування балів окремих силабусів (зокрема ОК «Філософія науки та інновацій») та занадто стислі строки (один день) для подачі апеляцій на результати екзаменів у Положенні про організацію освітнього процесу (Критерій 5). 5. Часткова невідповідність тематики публікацій окремих викладачів змісту деяких ОК, відсутність процедури перевірки повідомлень про академічну доброчесність кандидатів у Порядку конкурсного відбору НПП, а також епізодичний характер залучення практиків до безпосереднього викладання (Критерій 6). 6. Недостатня ефективність поточних інструментів СВЗЯО щодо вчасного виявлення та усунення технічних помилок у супровідній документації, що призвело до накопичення низки несуттєвих неузгодженостей за іншими критеріями (Критерій 8). 7. Коло потенційних членів разових спеціалізованих вчених рад для здобувачів 3–4 років сформовано частково через неповну відповідність профілю публікацій окремих кандидатів, а також зафіксовано нерівномірність публікаційної активності самих здобувачів на момент акредитації (частина аспірантів має переважно тези без опублікованих фахових статей) (Критерій 10).

Рекомендації

1. Навчально-методичному відділу, відділу аспірантури та випусковій кафедрі до початку 2026–2027 н. р. провести повну звірку та гармонізацію нормативно-правової бази, положень і навчально-методичного забезпечення ОНП (силабусів, матриць оцінювання, правил прийому), усунувши виявлені технічні розбіжності, оптимізувавши семестрове навантаження та узгодивши форми контролю й шкали оцінювання відповідно до вимог НРК 8 (Критерії 2, 4, 5). 2. Приймальній комісії до початку вступної кампанії 2027 р. привести у відповідність нормативні документи щодо дистанційного іспиту, доповнити правила нормами про наслідки порушення академічної доброчесності, узгодити питання відеофіксації, а фаховій атестаційній комісії передбачити завдання на оцінювання дослідницького потенціалу вступників (Критерій 3). 3. Відділу перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти спільно з випусковою кафедрою запровадити деталізований чек-лист перевірки освітньої документації для усунення технічних помилок, а також удосконалити механізми внутрішнього аудиту (Критерій 8). 4. Викладачам освітніх компонентів та науковим керівникам до початку 2026–2027 н. р. оновити силабуси і робочі програми, включивши результати власних досліджень, усунувши неузгодженості в розподілі балів оцінювання за різні активності під час вивчення предмету, а також спільно з кафедрою чітко встановити в індивідуальних планах здобувачів графіки підготовки та подання фахових статей і матеріалів Scopus/WoS для забезпечення рівномірної публікаційної активності (Критерії 4, 6, 10). 5. Завідувачу кафедри САОМ та гаранту ОНП активізувати залучення практиків реального сектору до викладання окремих тем і наукового керівництва, а також заздалегідь (до березня 2027 р.) сформувати чіткий і профільний склад потенційних разових спеціалізованих вчених рад (Критерії 6, 10). 6.

Адміністрації університету та підрозділам завершити розроблення та затвердження Порядку визнання результатів попереднього/неформального навчання, доповнити Порядок конкурсного відбору НПП процедурою перевірки доброчесності, а також переглянути строк подачі апеляцій на екзамени у Положенні про організацію освітнього процесу (Критерії 3, 5, 6). 7. Гаранту ОНП під час наступного перегляду програми забезпечити чітку фіксацію строків громадського обговорення та відкрите оприлюднення його результатів разом з урахованими пропозиціями (Критерій 9).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-наукова програма «Системний аналіз» (ID ЄДЕБО 48040) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти розроблена з повним урахуванням вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 124 «Системний аналіз» (затвердженого наказом МОН України від 11.06.2024 № 828). На фокус-групі з ЕГ (Зустріч 1) гарант розповіла, що ОНП існує з 2016 р., «перші зміни відбулися в 2022 році за наказом ректора», у 2026 р. «висунули проєкт у зв'язку з тим, що відбулися зміни і уточнення в предметній області спеціальності». Програмні результати навчання (ПРН) повністю охоплюють обов’язковий перелік нормативного стандарту (ПРН01–ПРН11) та додатково розширені ПРН ЗВО (ПРН12–ПРН16). Логіку досягнення ПРН забезпечено структурованою послідовністю освітніх компонентів (ОК), взаємозв'язок між якими та програмними результатами належно відображено у матриці відповідності (розділ 5 ОНП). Програму систематично оновлюють відповідно до змін у законодавстві, нормативній базі та тенденцій розвитку галузі: 2024 рік - інтегровано вимоги Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» (від 04.06.2024 № 3760-IX); 2025 рік - здійснено адаптацію під оновлений шифр спеціальності F4 (згідно з Постановою КМУ від 30.09.2024 № 1021) та внесено новий викладацький компонент «Методологія науково-педагогічної діяльності»; 2026 рік - переглянуто опис предметної області (на виконання наказу МОН України від 31.12.2025 № 1734) та оптимізовано структуру ПРН відповідно до 8-го рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК). Структура програмних результатів у поточній редакції чітко сфокусована на досягненні кваліфікаційного рівня доктора філософії: ПРН01 забезпечує формування передових методологічних і концептуальних знань на межі наукових галузей; ПРН02–ПРН07 гарантують набуття спеціалізованих дослідницько-інноваційних компетентностей для проведення самостійних наукових розвідок, створення нових моделей і практик; ПРН08 та ПРН09 спрямовані на наукову комунікацію (державною та іноземною мовами) і провадження науково-педагогічної діяльності; ПРН02, ПРН06, ПРН07 і ПРН09 відображають високий рівень автономності, академічної доброчесності та відповідальності здобувачів, що було підтверджено на фокус-групах (Зустріч 1, 2). Таким чином, ЕГ відзначає, що наявний перелік та зміст ОК у поєднанні з логічно побудованою структурно-логічною схемою повністю забезпечують досягнення визначених ПРН та відповідають вимогам стандарту вищої освіти й НРК 8-й рівня, таким чином ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію1.1.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Присвоєння професійної кваліфікації освітньо-науковою програмою не передбачено. Водночас у програмному профілі чітко визначено потенційні сфери працевлаштування випускників третього (освітньо-наукового) рівня відповідно до Національного класифікатора України ДК 003:2010 та міжнародного класифікатора ISCO-08. Зокрема, програма орієнтована на підготовку кадрів для працевлаштування за такими професійними кодами: ДК 003:2010: 2131.2 «Аналітик даних», 2310 «Викладачі університетів та вищих навчальних закладів», 2310.1 «Докторант», 2310.1 «Доцент», 2433 «Професіонали в галузі інформації та інформаційного аналізу», 2433.1 «Науковий співробітник (інформаційна аналітика)», 2433.2 «Аналітик консолідованої інформації»; ISCO-08: 2310 «University and Higher Education Teachers», 2511 «Systems Analysts». Випускник ОНП (Зустріч 6) працює старшим викладачем кафедри САОМ, викладає курс по програмуванню (код 2310 «Викладачі університетів та вищих навчальних закладів»). За даними ВСО ще один випускник працює молодшим науковим співробітником Інституту олійних культур НААН (код 2433.1 «Науковий співробітник (інформаційна аналітика)»). Експертна група

підтверджує, що сформовані за програмою результати навчання та сукупність набутих компетентностей є цілком достатніми й адаптованими для успішного професійного здійснення науково-дослідницької, аналітичної та науково-педагогічної діяльності за наведеними професійними напрямами за умови досягнення ПРН01-16, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 1.2.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітньо-наукова програма має чітко визначену та сутнісно обґрунтовану мету, яка гармонійно узгоджується з місією та Стратегією розвитку Національного університету «Запорізька політехніка» на 2023–2027 роки (https://zp.edu.ua/about-university/development-strategy/). Стратегія ЗВО орієнтована на забезпечення сталого розвитку держави та Південно-Східного регіону України шляхом формування високоосвіченого людського капіталу, проведення прикладних досліджень, створення новітніх технологій і надання інтелектуально-аналітичної підтримки суб'єктам господарювання та органам самоврядування (Зустріч 2). Усі послідовні редакції програми (зокрема, завантажені в систему ОНП 2024 та 2026 років) безпосередньо реалізують зазначені стратегічні орієнтири. Мета ОНП спрямована на підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців третього освітньо-наукового рівня, здатних інтегруватися до міжнародного дослідно-освітнього простору. Програма забезпечує формування глибинних теоретичних знань і практичних компетентностей зі спеціальності 124 «Системний аналіз», фокусуючись на: здатності самостійно ставити й розв'язувати актуальні науково-прикладні проблеми в галузі системного аналізу та інформаційних технологій; застосуванні інструментарію інтелектуальних технологій та сучасних методів прийняття рішень у складних системах; проведенні фундаментальних і прикладних наукових розвідок для вирішення комплексних завдань у різноманітних галузях економіки та суспільного життя. Експертна група констатує повну відповідність мети ОНП «Системний аналіз» загальній візії, місії та стратегічним цілям Університету, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 1.3.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Формування мети ОНП та її ПРН здійснюється на основі системної взаємодії з усіма ключовими стейкхолдерами. Представники здобувачів безпосередньо залучені до роботи проєктних (робочих) груп. Зокрема, Юськів О.І. та Ропало Д.А. в різні роки входили до складу РГ (Зустріч 1, 5). Аспіранти безпосередньо залучалися до формулювання цілей ОНП та розширення переліку ПРН (ПРН01–ПРН16), а також до їх реструктуризації, коригування змісту ОК та вибору тем лаб.робіт і досліджень. Зокрема, під час опитувань на кафедрі аспіранти висловлювали пропозиції щодо введення нових тем (Зустріч 5): викладачка ОК 05 і ОК 06 підтвердила, що за пропозицією здобувача 2-го р. було внесено тему з OLAP-технологій та спільно розроблено лабораторну роботу, а випускник 2026 р. ініціював включення тематики цифрових двійників. ПРН актуалізуються у тісному контакті з фахівцями ІТ-компаній і проф.установ (ДатаІкс, Freshcode, Kozak group, Codevery, Noosphere, мережа «Аптеки Запоріжжя», Інститут олійних культур НААН України, ВАТ «ДСС»). Участь роботодавців безпосередньо спрямована на коригування цілей ОНП відповідно до запитів ринку: за твердженням директора ГС «Запорізький кластер ІАМ» (Зустріч 6), підприємства залучалися саме в контексті вимог Індустрії 4.0, а також спільно з кафедрою готували заявку на проєкт «Горизонт Європа». Заст.директора Інституту олійних культур НААН (Зустріч 6) підтвердила наявність договору, за яким здобувачі використовують матеріали інституту для дисертацій та формування нових ПРН. Роботодавці беруть участь в обговореннях на засіданнях кафедри (прот. № 12, 16). Актуальність ОНП підтверджена рецензіями та актами впровадження результатів досліджень здобувачів (ДСС, ІОК НААНУ, Запорізька рай.рада). Інтереси науково-пед-го середовища та молодих учених забезпечуються через процедури громадського та внутрішнього обговорення (засідання кафедри, проєктн.груп, НМК факультету, проф.конференцій). Як зазначив голова Ради молодих учених (Зустріч 4), товариство долучається до перегляду ОНП та на етапі затвердження тем на НТР. Змістовне наповнення ПРН узгоджується з провідними ЗВО та наук.установами (НТУ "Дніпровська політехніка", ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, ГО «Системні дослідження»). За рекоменд.НМР до навч.плану було додано нові ОК («Методологія науково-педагогічної діяльності», «Управління науковими проєктами», «Захист інтелектуальної власності»). ОНП також зорієнтована на виклики Індустрії 4.0, цифровізацію держ.управління та бізнесу (Зустріч 1,2). ЗВО активно співпрацює із Запорізькою торгово-промисловою палатою (кластер «Інжиніринг. Автоматизація. Машинобудування») та європейським цифровим інноваційним хабом (ZP EDIH), що сприяє залученню передових технологій ШІ до змісту освіти та практичної підготовки аспірантів. ЕГ підтверджує, що механізм залучення стейкхолдерів є прозорим, регулярним та ефективним, а сформовані цілі й ПРН адекватно відображають актуальні потреби ринку праці та наукового середовища, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 1.4.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЕГ відзначає, що ОНП послідовно адаптується до сучасних технологічних викликів (AI/ML, Big Data, цифровізація, відновлення та сталий розвиток країни). Усі редакції ОНП (2024–2026 рр.) відображають ключові нормативні та галузеві трансформації: від переходу на оновлений шифр спеціальності F4 (Постанова КМУ від 30.09.2024 № 1021)

та впровадження стандартизованого опису предметної області (наказ МОН від 31.12.2025 № 1734) до суттєвого посилення дослідницько-інноваційного фокусу відповідно до 8-го рівня НРК. Інтеграція нових ОК («Методологія науково-педагогічної діяльності», «Управління науковими проєктами», «Захист інтелектуальної власності») відповідає сучасним європейським вимогам до структури PhD-підготовки. Зміст ОНП орієнтований на задоволення потреб промислового Південно-Східного регіону та України загалом у науковцях, здатних вирішувати складні задачі аналізу даних і прийняття рішень. ОНП тісно пов'язана з регіональними ініціативами: розвитком кластера «Інжиніринг. Автоматизація. Машинобудування» в рамках Національної стратегії «Індустрія 4.0», діяльністю Європейського цифрового інноваційного хабу (ZP EDIH), Центром пошуку виробничих рішень HI-RISE та співпрацею з ГО «Запорізький кластер ІТ та інновацій». Напрями дисертаційних досліджень здобувачів (зокрема сформульовані теми) безпосередньо сфокусовані на проблематиці реальних секторів економіки: АПК, фармацевтики, металургії, машинобудування, фінансової сфери та міського господарства. Відповідно ВСО при розробці змістового наповнення та формулюванні ПРН (ПРН12–ПРН16) ураховано кращі практики провідних українських ЗВО: ІПСА НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», ХНУРЕ, КНУ ім. Тараса Шевченка, НУ «Львівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, ДНУ ім. Олеся Гончара, ЧНУ ім. Юрія Федьковича та ЗНУ. Зокрема, досвід колег слугував підґрунтям для розробки та структурування ОК «Науково-педагогічна практика». СК та ПРН сформовано з урахуванням концепцій і змісту провідних світових PhD-програм: Каунаського технологічного університету (Литва), Університету Індіани (США), Массачусетського технологічного інституту (MIT IDSS, США) та Манчестерського університету (Велика Британія). У редакції 2026 року (ПРН01, ПРН03, ПРН05) використано досвід міждисциплінарних досліджень та інженерії даних міжнародного консорціуму European Joint Doctorate DEDS (Université Libre de Bruxelles, Universitat Politècnica de Catalunya, Aalborg Universitet) та PhD-програми Institute of Science and Technology Austria (ISTA). ЕГ підтверджує, що мета та програмні результати навчання ОНП відповідають сучасному стану науки та спеціальності, є релевантними потребам регіонального ринку праці й сформовані на основі кращих вітчизняних та міжнародних освітньо-наукових практик, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 1.5.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група встановила повну відповідність освітньо-наукової програми «Системний аналіз» за всіма підкритеріями Критерію 1. ОНП забезпечує досягнення програмних результатів навчання, які повністю узгоджуються з вимогами стандарту вищої освіти за спеціальністю 124 «Системний аналіз» для третього (освітньо-наукового) рівня та відповідають 8-му рівню Національної рамки кваліфікацій (п. 1.1). Програма не передбачає присвоєння професійної кваліфікації, проте чітко визначає сфери працевлаштування випускників згідно з національними та міжнародними класифікаторами професій (п. 1.2). Мета ОНП має чітко сформульований характер і гармонійно відгукується з місією та Стратегією розвитку Національного університету «Запорізька політехніка» на 2023–2027 роки (п. 1.3). Процес проєктування програми базується на постійній і системній взаємодії з усіма ключовими стейкхолдерами - здобувачами, роботодавцями, академічною спільнотою та регіональними інституціями (п. 1.4). Цілі та програмні результати навчання сформовані з урахуванням глобальних тенденцій цифровізації, розвитку ШІ, ML, потреб регіонального ринку праці Південно-Східного регіону України, а також передового досвіду провідних вітчизняних та зарубіжних університетів і міжнародних докторських шкіл (п. 1.5). ЕГ констатує, що ОНП «Системний аналіз» за Критерієм 1 відповідає рівню «В».

Недоліки

Суттєвих та несуттєвих недоліків за Критерієм 1 експертною групою не було виявлено.

Рекомендації

ЕГ рекомендує й надалі розширювати практики залучення іноземних науковців та провідних європейських дослідницьких центрів до консультування здобувачів PhD, а також посилювати формат спільних проєктних ініціатив із регіональними стейкхолдерами та ІТ-індустрією до наступного планового перегляду програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідно до завантажених редакцій освітньо-наукової програми (2024, 2026 років) та відповідних навчальних планів підготовки докторів філософії, загальний обсяг освітньої складової ОНП «Системний аналіз» становить 40 кредитів ЄКТС. Це повністю відповідає нормативним вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 124 «Системний аналіз» для третього (освітньо-наукового) рівня, який встановлює рамки освітньої складової в межах 30–60 кредитів ЄКТС при чотирирічному нормативному терміні підготовки в аспірантурі. Обов'язкова складова становить 28 кредитів ЄКТС (70% від загального обсягу освітньої складової), що забезпечує необхідний базовий і спеціалізований фундаментальний рівень підготовки фахівця. Вибіркова складова становить 12 кредитів ЄКТС (30% від загального обсягу освітньої складової), що гарантує дотримання законодавчої норми щодо забезпечення права здобувачів на вільний вибір навчальних дисциплін (не менше 25%). Проте, відповідно до ВСО визначено, що уся сукупність освітніх компонентів навчального плану (40 кредитів ЄКТС) спрямована на формування загальних і спеціальних компетентностей, визначених Стандартом та НРК. ЕГ вважає, що це технічна помилка, допущення при внесенні інформації в систему НА. Експертна група підтверджує, що розподіл та обсяг кредитів ЄКТС освітньої складової повністю відповідають вимогам законодавства України та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 124 «Системний аналіз» для третього (освітньо-наукового) рівня, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 2.1.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОНП має чітку та логічно вибудувану структуру. Зміст ОНП повністю відповідає предметній області спец.124 «Системний аналіз», визначеній стандартом В.О. Фундаментальну та методологічну базу в ОНП (ред. 2024) розкривають ОК04 «Сист.методологія дослідження інформ.процесів в умовах невизначеності» (6 кр.) та ОК06 «Інтелектуальні методи і алгоритми прийняття рішень в умовах невизначеності» (6 кр.). Як підтвердив здобувач 4-го р. (Зустріч 3), саме такі складні фахові ОК (зокрема із застосуванням методів глибинного навчання) найкраще інтегруються в практичну частину дис.досліджень. Універсальні досл. навички, менеджмент і комунікацію формують ОК01 «Філософія науки та інновацій» (3 кр.), ОК02 «Управління науковими проєктами та захист інтелектуальної власності» (4 кр.) та ОК03 «Іноземна мова наукового спілкування» (6 кр.). Змістовне наповнення цих курсів безперервно оновлюється під впливом практичного досвіду викладачів: зокрема, викладач ОК02 пройшов навчання на перших україномовних курсах Всесвітньої організації інтелектуальної власності і оновив матеріали, а викладач з управління науковими проєктами інтегрував у теми практичний досвід подання міжнародних заявок на програми Erasmus (Зустріч 3, 5). Науково-педагогічну складову та спец.компетентності (СК09) забезпечують ОК05 «Науково-педагогічна практика» (3 кр.) у поєднанні з методологічними курсами. Зміст ОНП гарантує формування загальнокультурних, світоглядних і громадянських компетентностей за рахунок ОК01, ОК02, ОК03. Наукова складова ОНП реалізується через виконання дис.дослідження під керівництвом, обов'язкову апробацію результатів на наукових конференціях, семінарах, а також їх оприлюднення у фахових публікаціях. Зв'язок освітньої та наукової складових наочно демонструють «Аспірантські студії з системного аналізу та науки про дані»: як зазначив гарант (Зустріч 5), у форматі лекцій-дискусій розбирається паралельна тематика дис.робіт аспірантів для формування напрямів тез та майбутніх статей. Крім того, зміст ОК гнучко адаптується під потреби дисертантів: за даними гаранта (Зустріч 5), під час опитувань на кафедрі надійшли пропозиції щодо розширення тем - зокрема, до ОК «Інтелектуальні методи і алгоритми прийняття рішень...» за пропозицією здобувача 2-го р.було додано розгляд OLAP-технологій, а за ініціативою випускника 2026 р. впроваджено проблематику цифрових двійників. Аналізуючи матриці відповідності ЗК, СК та ПРН відповідним ОК, а також таблицю 1 ВСО, силабуси ОК, ЕГ відмічає, що усі ЗК, СК та ПРН можливо досягнути в межах ОК. Зміст та структура ОК, відповідно до завантажених в таблицю 1 ВСО силабусів, відповідає ключовим словам ПРН. ЕГ відзначає, що структура та зміст ОНП мають чітку логіку, забезпечують необхідні попередні знання або навички для опанування всіх ОК, а включені ОК в сукупності створюють надійну основу для досягнення цілей підготовки докторів філософії та заявлених ПРН, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 2.2.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП повністю відповідає предметній області спеціальності 124 «Системний аналіз» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Предметне наповнення ОНП у всіх її редакціях (2024–2026 рр.) чітко сфокусоване на вивченні слабо структурованих проблем, розробці та застосуванні математичних методів, моделей і сучасних інформаційних технологій для аналізу, прогнозування, проєктування й прийняття рішень у складних системах різної природи в умовах невизначеності. Редакція ОНП 2026 року детально актуалізована з урахуванням стандартизованого опису предметної області спеціальності, затвердженого наказом МОН України від 31.12.2025 № 1734. Як пояснила гарант програми під час зустрічі з ЕГ (Зустріч 1), розробка проєкту 2026 року була безпосередньо зумовлена необхідністю уточнення та адаптації ОНП до оновленої предметної області спеціальності. Навчальний

план і зміст освітніх компонентів спрямовані на реалізацію ключових цілей підготовки докторів філософії: забезпечення концептуальних та методологічних знань у сфері системного аналізу й на межі предметних галузей; розвиток здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми та проводити самостійні наукові розвідки із забезпеченням наукової новизни, теоретичної та практичної цінності отриманих результатів; формування універсальних дослідницьких навичок, необхідних для провадження успішної науково-педагогічної та професійно-наукової діяльності. Задля забезпечення профільної відповідності випускова кафедра здійснює роботу із профілювання навіть загальноуніверситетських компонентів: зокрема, гарант наголосила (Зустріч 1), що в програмах курсів інших кафедр відображається специфіка спеціальності 124, а в ОК «Філософія науки та інновацій» зроблено чіткий акцент безпосередньо на системному аналізі. Відповідність змісту програми предметній області підтверджується конкретними дисертаційними дослідженнями та позитивними висновками разових рад. Наприклад, голова разової ради 2026 року під час відкритої зустрічі відзначив, що захищена дисертація здобувача «поєднувала системний аналіз, інтелектуальні інформаційні технології, комп'ютерний зір та онтологічне моделювання», що демонструє спроможність аспірантів застосовувати сучасні математичні методи для складних міждисциплінарних завдань. Своєю чергою, здобувачі PhD підтвердили предметну фокусованість своїх наукових розвідок (Зустріч 3): здобувач 2-го року досліджує нечіткі онтології та цифрові двійники, а здобувач 3-го року комбінує машильне навчання та системний аналіз у сфері охорони здоров'я (healthcare). ЕГ констатує, що структура навчального плану, вибір обов'язкових і вибіркових компонентів та напрями наукових досліджень аспірантів повністю гармоніюють із фокусом предметної області спеціальності 124 «Системний аналіз», викладеної в Стандарті вищої освіти спеціальності 124 «Системний аналіз» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 2.3.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура та зміст ОНП гарантують реалізацію права здобувачів на формування індивід.освітньої траєкторії, що реалізується через: 1. Вибір ВК та складання інд. плану. Загальний обсяг ВК - 12 кр. (30% від обсягу ОНП), що відповідає ЗУ «Про В.О.». Процес чітко регламентовано Положенням про організацію… (https://zp.edu.ua/about-university/regulatory-framework/)та Положенням про реалізацію права здобувачів в.о. на вибір ОК (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/2026/10/nakaz_n362_vid_28_08_2026.pdf). Із кінця минулого навч.року для аспірантів упроваджено автоматизовану систему вибірковості «Освітній портал» (https://portal.zp.edu.ua/), де пропонуються ВК з доданими силабусами та висвітлюються курси, які найчастіше обиралися здобувачами в минулі роки (огляд МТБ). Технічно вибір здійснюється через електронний кабінет за системою пріоритетів (п. 3.4 Положення). Згідно з Порядком підготовки здобувачів ступеня д.ф. (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/docs/2024/09/Nakaz_N420_vid_07.12.22.pdf), аспіранти мають право обирати ВК не лише в межах ОНП, а й з інших ОП за погодженням із наук. керівником та відділом аспірантури. Викл. ОК 04 (Зустріч 5): «під час вибору здобувачі ведуть постійний діалог із науковим керівником, хоча остаточне рішення залишається за аспірантом». Для інформування проводяться зустрічі (https://drive.google.com/drive/folders/1m7TgeCfDj5ZHjexaGJW0XY5UXTeMYPNs?usp=sharing), інформація розміщена на сайті https://zp.edu.ua/elective-courses/. Здобувач 2-го р. відзначив зручність розставляння пріоритетів курсів (Зустріч 3); здобувач 4-го р. пояснив, що обрав додаткові ВК з Python та GitHub, орієнтуючись на їхню необхідність для виконання дис.роботи; інший аспірант підкреслив, що при виборі ключовими факторами для нього були зміст силабусу та особистість викладача. Запотреби здобувачі мають змогу оперативно внести зміни до свого ІНП (зав.асп., Зустріч 7). В ОНП (ред. 2026 р.) передбачено вибір дисциплін з каф-го та факульт-го (галузевого) переліку (6 кр.) та загальноуніверсит-го переліку (6 кр.) для "освітніх програм першого рівня в.о.". В такому формулюванні виходить, що здобувачі 3-го рівня обирають ВК лише з каталогів для 1-го рівня. ЕГ вважає це технічною помилкою або некоректним формулюванням, що не є суттєвим недоліком. Каталоги містять різнопланові ВК за змістом. 2. Участь у програмах мобільності (Порядок реалізації права на академічну мобільність… https://zp.edu.ua/uploads/pubdocs/2022/Nakaz_N210_vid_28.06.22.pdf). 3. Перезарахування та валідації результатів неформ., інформ. освіти (https://zp.edu.ua/uploads/pubdocs/2022/Nakaz_N130_vid_16.05.22.pdf). 4. Визнання попереднього навчання, п. 2.3, 5.7 загального Положення про організацію…(https://zp.edu.ua/about-university/regulatory-framework/). ЕГ підтверджує, що в ЗВО функціонує прозора, дієва та зручна система підтримки інд.освітніх траєкторій аспірантів, проте наявні неточні посилання на вибіркові каталоги в ОНП 2026 р., таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 2.4 частково.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та навч. план підготовки докторів філософії передбачають комплексну практичну підготовку здобувачів, яка забезпечує формування компетентностей, необхідних для подальшої науково-педагогічної та професійно-дослідницької діяльності. Практична складова підготовки аспірантів реалізується у двох вимірах: освітньо-педагогічний напрям та науково-дослідний напрям. Відповідно до п. 4.4.4 Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/docs/2024/09/Nakaz_N420_vid_07.12.22.pdf), обов'язковим елементом ОНП є ОК05 «Науково-педагогічна практика» обсягом 3 кр.ЄКТС. Практика спрямована на оволодіння нормативно-правовою базою вищої школи, методикою розробки навчально-методичних матеріалів, опрацювання навичок планування та проведення занять (лекцій, семінарів, лабораторних робіт), а також організацію й контроль самостійної роботи студентів. Організаційний алгоритм проведення практики детально роз'яснено гарантом та

керівником практики на зустрічах з ЕГ (Зустріч 5, 7): практика має тривалість 2 тижні та проходить на початку лютого (на 2-му курсі). Протягом 1-го тижня аспіранти опрацьовують нормативну базу ЗВО, вивчають силабуси ОК та розробляють конспекти; протягом 2-го тижня здійснюють безпосередньо викладацьку діяльність під наглядом керівника. Керівником практики, як правило, призначають наукового керівника дис.дослідження. Основним місцем її проходження є випускова кафедра САОМ, хоча для аспірантів, які вже працюють в інших ЗВО, Положення дозволяє проходження практики за основним місцем роботи. Підсумком проходження практики є формування індивідуального звіту, який підлягає обов'язковому публічному захисту на засіданні випускової кафедри. Здобувач 4-го року навчання повідомив, що під час практики самостійно розробляв і проводив для студентів-бакалаврів як лабораторні роботи, так і лекційні заняття, попереду узгоджуючи їх зміст із керівником (Зустріч 3, 6). Своєю чергою, випускник ОНП 2026 року засвідчив практичне застосування набутих компетентностей, зазначивши, що наразі успішно працює у вищій школі, викладаючи авторський курс із програмування та керуючи проведенням лабораторних практикумів. Проходження практики забезпечує формування загальних (ЗК1–ЗК6) та спец.компетентностей (СК09), а також гарантує досягнення вПРН04, ПРН06, ПРН08, ПРН09 у ОНП ред. 2026 р.. Практична підготовка в межах наукової складової реалізується через безпосереднє проведення дисертаційного дослідження, апробацію отриманих результатів на наукових семінарах випускової кафедри, участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях, а також проходження наукових шкіл і стажувань в Україні та за кордоном. Експертна група підтверджує, що обсяг, зміст та організація практичної підготовки за ОНП повністю відповідають специфіці 8-го рівня НРК і створюють необхідні умови для здобуття аспірантами високого рівня професійних і викладацьких компетентностей, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 2.5.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Зміст ОНП системно орієнтований на формування у здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня комплексних соціальних навичок (soft skills). Формування соціальних навичок регламентовано загальними компетентностями (ЗК04–ЗК06) і забезпечується досягненням відповідних програмних результатів навчання (ПРН07, ПРН08, ПРН09 у редакції ОНП 2026 року). Набуття навичок професійної, наукової та міжкультурної комунікації, фасилітації, тайм-менеджменту та проєктного управління підкріплено опануванням обов'язкових освітніх компонентів ОК01 «Філософія науки та інновацій» (3 кредити), ОК02 «Управління науковими проєктами та захист інтелектуальної власності» (4 кредити) та ОК03 «Іноземна мова наукового спілкування» (6 кредитів) ОНП редакції 2024 року; ОК «Філософія науки та інновацій», ОК «Управління науковими проєктами», ОК «Захист інтелектуальної власності», ОК «Іноземна мова наукового спрямування» та ОК «Методологія науково-педагогічної діяльності» ОНП редакції 2026 року. Досвід застосування комунікативних та педагогічних технологій практично закріплюється під час проходження Науково-педагогічної практики. Здобувачі розвивають навички публічних виступів, ведення наукових дискусій (зокрема іноземною мовою), презентації власних досліджень і роботи в команді через участь у науково-практичних конференціях, семінарах, міждисциплінарних та міжнародних проєктах. Важливим елементом розвитку навичок доступного роз'яснення складних концепцій і надання конструктивного зворотного зв'язку є залучення аспірантів як менторів до проведення Зимової школи з системного аналізу (https://sau.nmu.org.ua/ua/school_analysis.intelligence/2025/winter_school2025.php). Активне середовище для розвитку лідерських якостей, професійної взаємодії, групової роботи та волонтерських ініціатив забезпечується функціонуванням Наукового товариства молодих вчених. Експертна група відзначає, що в університеті створено належні умови для різнобічного розвитку соціальних навичок здобувачів PhD, що гарантує їхню високу конкурентоспроможність та адаптивність на ринку праці, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 2.6.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Розрахунок та розподіл обсягу ОК у кредитах ЄКТС здійснюється відповідно до вимог законодавства та внутрішнього Положення про організацію освітнього процесу (https://zp.edu.ua/about-university/regulatory-framework/). Загальне навч. навантаження здобувача за освітньою складовою становить 40 кредитів ЄКТС в ОНП 2024 р. (43 кредити ЄКТС в ОНП 2026 р.) за 4 роки нормативного терміну підготовки. Загальний обсяг аудиторного навантаження за ОНП становить 375 год. Освітня складова реалізується протягом перших 2-х р. навчання (1-4 семестри). Розподіл тижневих аудиторних годин за семестрами в ОНП 2024 р. становить відповідно 6, 16, 9 та 9 годин на тиждень. ЕГ звертає увагу на певну нерівномірність розподілу аудит.роботи за семестрами (зокрема підвищене навантаження у 2-му семестрі - 16 год. на тиждень), що фіксується також і в ОНП ред. 2026 р. та відзначається ЕГ як несуттєве зауваження. ЕГ вважає, що це не перешкоджає якісному засвоєнню матеріалу. Вимоги законодавства про вищу освіту щодо співвідношення аудиторної та самостійної роботи для кожної дисципліни дотримано. Задля компенсації цієї нерівномірності та створення комфортних умов для поєднання навчання з науковою роботою ЗВО гнучко налаштовує освітній процес (проректор, Зустріч 1) - теоретичні блоки ОК забезпечуються в дистанційному синхронному форматі; автоматизована система формування розкладу дозволяє оперативно підкоригувати сітку занять відповідно до потреб аспірантів та викладачів (декан, Зустріч 2). Реалістичність визначеного навантаження та його відповідність досягненню ПРН оцінюється шляхом опитувань здобувачів (https://zp.edu.ua/profkom-studentiv Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених і спеціалістів https://zp.edu.ua/science/scientific-society/). Залучення аспірантів до анкетування через онлайн-форми є ускладненим (завідувачка кафедри САОМ, Зустріч 1), кількісна вибірка окремих опитувань виявляється малорепрезентативною (зокрема, в останньому опитуванні взяв участь лише 1 аспірант спеціальності 124). Основним і найбільш ефективним каналом фідбеку щодо трудомісткості та розкладу залишається безпосередня

присутність і участь аспірантів у засіданнях кафедри. Задля збалансування навантаження кафедра САОМ активно використовує електронні ресурси. Здобувач 1-го р. навч. засвідчив високий рівень інформаційної організованості в Moodle (Зустріч 3), всі навчальні матеріали, структури дисциплін та завдання доступні з перших днів навчання. Ефективність освітньої складової підтверджується успішними захистами дис.робіт (захисти О. Юськів у травні 2025 р., В. Білого та С. Ведмедєвої у серпні 2026 р. https://zp.edu.ua/science/phd-councils/). Аналізуючи ОНП, навчальний план, результати зустрічей зі здобувачами та НПП, ЕГ відмічає реалістичність навч. навантаження здобувачів та відповідність обсягів ОК для досягнення цілей і ПРН, проте ЕГ звертає увагу на певну нерівномірність графіку аудиторної роботи за семестрами, ОНП відповідає вимогам підкритерію 2.7 частково.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура та змістове наповнення освітньо-наукової програми «Системний аналіз» забезпечують виражену практикоорієнтованість підготовки майбутніх докторів філософії, що повністю відповідає специфіці 8-го рівня НРК. Практична спрямованість ОНП реалізується через поєднання освітньої, науково-педагогічної та прикладної дослідницької складових. Відповідно до п. 4.4.4 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, обов'язковим елементом є ОК «Науково-педагогічна практика» (3 кредити ЄКТС). Вона забезпечує опанування навичок розробки навчально-методичних комплексів, організації освітнього процесу та безпосереднього проведення аудиторних занять. Освітня складова орієнтована на набуття прикладних професійних інструментів: ОК «Іноземна мова наукового спрямування» забезпечує практичне застосування мови у науковій комунікації; ОК «Управління науковими проєктами» формує прикладні навички грантрайтингу, адміністрування та реалізації наукових розробок; ОК «Захист інтелектуальної власності» надає практичний інструментарій патентування та юридичного захисту результатів інтелектуальної праці. Аспіранти залучаються до викладання та презентації власних науково-практичних здобутків для студентів бакалаврату й магістратури, а також беруть участь як запрошені ментори у Зимовій школі з системного аналізу (https://sau.nmu.org.ua/ua/school_analysis.intelligence/2025/winter_school2025.php). Наукові розробки здобувачів безпосередньо спрямовані на розв'язання актуальних практичних завдань підприємств, установа та регіональних органів управління, що підтверджується актами впровадження результатів досліджень. Дуальна форма здобуття освіти на даній ОНП не реалізується. Експертна група відзначає високий рівень практикоорієнтованості навчального процесу, що забезпечує готовність випускників до успішної науково-педагогічної та високоефективної професійної діяльності, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 2.8.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Національний університет «Запорізька політехніка» послідовно впроваджує політику сталого розвитку, що підтверджується входженням університету до міжнародного рейтингу THE Sustainability Impact Ratings 2026, функціонуванням профільного інституційного розділу https://zp.edu.ua/sdg/ та проведенням опитувань https://zp.edu.ua/sdg/survey/. ОНП забезпечує реалізацію Цілей сталого розвитку (ЦСР) ООН до 2030 року (проголошених Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 70/1 та визначених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722) в ЗВО. Набуття здобувачами третього освітньо-наукового рівня компетентностей у сфері сталого розвитку забезпечується змістом обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів, а також залученням аспірантів до наукових проєктів: 1) Ціль 4 (Якісна освіта): реалізується через загальні компетентності ОНП, освітні компоненти ОК «Іноземна мова наукового спрямування» та ОК «Методологія науково-педагогічної діяльності», спрямовані на створення рівних та інклюзивних умов підготовки науково-педагогічних кадрів. 2) Ціль 5 (Гендерна рівність): забезпечується дотриманням університетського Плану гендерної рівності в освітньо-науковому середовищі. 3) Ціль 8 (Гідна праця та економічне зростання) та Ціль 9 (Промисловість, інновації та інфраструктура): реалізуються через зміст ОК «Управління науковими проєктами», ОК «Захист інтелектуальної власності», ОК «Системна методологія дослідження інформаційних процесів в умовах невизначеності» та ОК «Інтелектуальні методи і алгоритми прийняття рішень в умовах невизначеності», які формують навички стимулювання інновацій, розбудови стійкої цифрової інфраструктури та активізації прикладних наукових розвідок. 4) Ціль 13 (Боротьба зі зміною клімату): імплементована в модуль прийняття рішень у складних системах та розробку аналітичних моделей екологічного моніторингу в ОК «Інтелектуальні методи і алгоритми прийняття рішень в умовах невизначеності». 5) Ціль 16 (Мир, справедливість та сильні інститути): підкріплюється формуванням високої академічної доброчесності та культури міжнародної наукової комунікації. 6) Ціль 17 (Партнерство задля стійкого розвитку): реалізується через активну участь аспірантів у міжнародних та державних наукових ініціативах: підготовці заявок на конкурси Erasmus+ КА2 з розвитку потенціалу вищої освіти (аспірант В. Білий), виконанні фундаментальних і прикладних держбюджетних НДР МОН України у 2025–2026 рр. (аспіранти С. Ведмедєв, Р. Сіренко, І. Омельяненко) та участі у міжнародному проєкті TELEMETRY програми Horizon Europe (2023–2026) (аспіранти П. Гринченко, А. Гріцкевич). Експертна група відзначає високий рівень інтеграції глобальних цілей сталого розвитку в освітню та науково-дослідну складові програми, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 2.9.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність ОНП вимогам підкритеріїв 2.2-2.3, 2.6-2.5, 2.8-2.9. Зокрема, загальний обсяг освітньої складової програми (40 кредитів ЄКТС) та окремих її компонентів повністю відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти спеціальності 124 «Системний аналіз» (п. 2.1); зміст ОНП має чітку структуру, включені освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлені цілі й програмні результати навчання (п. 2.2); зміст програми відповідає предметній області, визначеній стандартом за спеціальністю 124 «Системний аналіз» для PhD-рівня (п. 2.3); на програмі забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії у визначеному законодавством обсязі (п. 2.4); передбачена практична підготовка через науково-педагогічну практику (п. 2.5); гарантоване набуття соціальних навичок (п. 2.6). Також ЕГ відмічає реалістичність навантаження здобувачів та відповідність обсягів ОК для досягнення цілей і ПРН (п. 2.7); високу практикоорієнтованість підготовки (п. 2.8) та глибоку інтеграцію освітніх компонентів і наукової діяльності з Цілями сталого розвитку ООН (п. 2.9). Проте наявні окремі несуттєві недоліки, зокрема щодо розподілу аудиторного навантаження (п. 2.7) та технічних формулювань (п.2.1, п.2.4). Таким чином, ЕГ відзначає відповідність ОНП Рівню «В» за Критерієм 2. В контексті Критерію 2 ЕГ визначила, що позитивною практикою ОНП є ефективна організація вибору освітніх компонентів через електронний кабінет здобувача на Освітньому порталі за системою пріоритетів, а також активне залучення аспірантів до міжнародних наукових проєктів (Horizon Europe, Erasmus+) та виконання прикладних досліджень у реальному секторі економіки регіону.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 2 ЕГ не було виявлено. Недоліки ОНП в контексті Критерію 2: 1. Під час аналізу документації виявлено технічну неточність у поданні інформації щодо спрямованості освітніх компонентів у системі НА. Зокрема, визначено, що 40 кредитів ЄКТС забезпечують ПРН відповідного стандарту вищої освіти, проте, при фактичному вивченні ОНП ЕГ встановила, що 28 кредитів ЄКТС забезпечують ПРН відповідного стандарту. 2. В окремих редакціях ОНП 2026 року містяться некоректні посилання на каталоги вибіркових дисциплін (зокрема згадки першого рівня вищої освіти у контексті формування індивідуальної освітньої траєкторії при підготовці докторів філософії), що є технічною помилкою. 3. Спостерігається певна нерівномірність розподілу годин аудиторної роботи за семестрами перших двох років навчання (зокрема підвищене навантаження у другому семестрі - 16 годин на тиждень, у порівнянні з іншими семестрами).

Рекомендації

ЕГ рекомендує випусковій кафедрі до наступного навчального року провести повну ревізію та технічне вивіряння текстових матеріалів ОНП й навчального плану, усунувши неточності у формулюваннях рівня вищої освіти для вибіркових компонентів, а також оптимізувати рівномірність розподілу аудиторного навантаження аспірантів за семестрами.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до Національного університету «Запорізька політехніка» в 2026 році (зі змінами) розроблено приймальною комісією відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році (наказ МОН від 26.02.2026 № 373) і оприлюднено на сайті приймальної комісії (https://pk.zp.edu.ua/) у розділі «Нормативні документи - Правила прийому». Розділ VI Правил регламентує вступ на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, де вказані перелік освітніх програм, за якими оголошено прийом (Додаток 1), актуальні результати ЄВІ, ЄВВ. Правила визначають строки вступної кампанії, можливість додаткової сесії реєстрації у разі наявних вільних місць ліцензійного обсягу, порядок апеляції (відповідно до Положення про апеляційні комісії Національного університету «Запорізька політехніка» (https://pk.zp.edu.ua/docs/regulations-and-procedures/) та відеофіксацію оцінювань в університеті зі зберіганням записів у відкритому доступі протягом року (крім фахових іспитів, фахових заліків та іспиту зі спеціальності). Програму вступного іспиту зі спеціальності F4 затверджено головою приймальної комісії 23.04.2026 (https://pk.zp.edu.ua/docs/exams-programs/phd/). Вона містить опис

процедури проведення іспиту, критерії оцінювання, перелік тем і рекомендовану літературу. Порядок дистанційного проведення іспиту передбачає ідентифікацію вступника, обов'язковий відеозапис і підтвердження вступником обов'язку дотримуватися академічної доброчесності. Правила прийому та Порядок дистанційного проведення іспиту зі спеціальності не визначають наслідків порушення академічної доброчесності під час вступних випробувань. Порядок містить зобов'язання вступника дотримуватися академічної доброчесності. Відомостей про порушення академічної доброчесності на вступних випробуваннях за ОНП немає. Для абітурієнтів на сайті приймальної комісії розміщено інфографіку, обсяги бюджету, перелік документів, розклад вступних випробувань, архів робіт і відеозаписів та калькулятор конкурсного бала та відповіді на часті запитання (https://pk.zp.edu.ua/calculator/). Відеофікасацію іспиту зі спеціальності оприлюднено (https://drive.google.com/drive/folders/143by29um-0j5fq-2_xyLnKhQGUBHe-4s) ЕГ відзначає, що Правила прийому відповідають Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, є чіткими й зрозумілими та не містять дискримінаційних положень, проте наявні розбіжності в затвердженій процедурі відеофіксації вступного випробовування з її реалізацією на практиці, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 3.1 частково.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Згідно з Правилами прийому до НУ «ЗП» в 2026 році, вступ на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на основі НРК 7 передбачає складання ЄВІ (тест з іноземної мови та ТЗНК), ЄВВ з методології наукових досліджень і вступного іспиту зі спеціальності в університеті. Конкурсний бал визначається як КБ = 0,2*П1 + 0,2*П2 + 0,6*П3, де П1 - оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ, П2 - оцінка ЄВВ, П3 - оцінка вступного іспиту зі спеціальності. Особливості ОНП у правилах прийому відображені насамперед через найбільшу вагу фахового іспиту (К3=0,6). Заяви допускаються до конкурсу за умови, що сума оцінок ТЗНК і тесту з іноземної мови ЄВІ становить не менше 300 балів (150 балів за співбесідою з іноземної мови замість ЄВІ); це узгоджується з наявністю в ОНП обов'язкового компонента з іноземної мови. Для окремих категорій вступників передбачено співбесіду з іноземної мови замість ЄВІ та іспит з методології наукових досліджень замість ЄВВ. Програму вступного іспиту зі спеціальності F4 затверджено фаховою атестаційною комісією (голова - проф. Бакурова А.В.) та головою приймальної комісії 23.04.2026 р. і оприлюднено на сайті приймальної комісії (https://pk.zp.edu.ua/docs/exams-programs/phd/). Програма містить вимоги до вступника, опис процедури проведення іспиту (очно, у виняткових випадках дистанційно із використанням Системи дистанційного навчання університету, з ідентифікацією вступника та обов'язковою відеофіксацією), критерії оцінювання (тест із 40 питань, правильна відповідь оцінюється у 2,5 бала), зміст за розділами і список рекомендованої літератури. До програми включено розділи «Обчислювальні методи системного аналізу», «Теорія управління і прогнозування в складних системах», «Інформаційний маркетинг та менеджмент», «Методологія та організація наукових досліджень», «Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень», «Аналіз часових рядів», «Глибинне навчання в задачах класифікації та генерації даних». Зміст іспиту охоплює обидві складові спеціальності (системний аналіз і науку про дані) та корелює з напрямами наукових досліджень кафедри САОМ (https://zp.edu.ua/department/saom/research-areas/). Ліцензійний обсяг за ОНП становить 15 осіб. Згідно ВСО, у 2023 р. зараховано 2 здобувачів (1 - денна, 1 - заочна форма, поновлений у 2025 р.), у 2024 р. - 2, у 2025 р. - 2, у 2026 р. - 3 (денна форма), список рекомендованих до зарахування оприлюднено (https://pk.zp.edu.ua/admission/phd/announcements/applicants/recommendation/). На зустрічі відповідальний секретар приймальної комісії зауважив, що відео іспиту зі спеціальності оприлюднюють в терміни згідно Порядку прийому. За наданими ЕГ посиланнями є відеозапис дистанційного іспиту зі спеціальності (https://pk.zp.edu.ua/admission/enrolment/archive/), але немає відео іспиту, який проводився, за словами здобувача першого року навчання, очно у сховищі з відеофіксацією; також ЕГ не отримала посилань до знеособлених письмових робіт вступників, таким чином ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 3.2 частково.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання, здобутих на інших ОП, в ЗВО регулюють: Положення про організацію освітнього процесу (наказ №294 від 09.06.2026, https://url.zp.edu.ua/9p4gm); Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення осіб, що навчаються...(наказ від 27.12.2024 № 550) (https://url.zp.edu.ua/9gxj7); Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу... (наказ від 28.06.2022 № 210) (https://url.zp.edu.ua/0g9p4). За Положенням про відрахування ..., поновлення здобувачів з іншого ЗВО здійснюється за рішенням приймальної комісії, на підставі протоколу засідання ПК та подання деканату відділ кадрів готує наказ про поновлення. У серпні 2025 на 3-й рік навчання з ПВНЗ «Класичний приватний університет» (спеціальність 051 Економіка) було поновлено С. Щербакова. На запит ЕГ надано витяг з протоколу від 18.09.2025 №8 засідання наук.-технічної ради щодо затвердження тем дисертаційних робіт аспірантів, академ. довідку № 419475 від 07.04.2025 та індив. план здобувача, де зазначено перезарахування 24 кр. ЄКТС. Зарахованим компонентам відповідають ПРН, зазначені в академ.довідці, наданій ЕГ. Незараховані складові включаються до індивідуального плану здобувача (як це вказано у наданому ЕГ ІНП здобувача, що поновлювався). Водночас Положення про відрахування... ЗВО зорієнтоване насамперед на здобувачів 1-го та 2-го РВО, роль відділу аспірантури, гаранта ОНП та наукового керівника у процедурі поновлення й перезарахування не визначено. За інформацією завідувачки аспірантури та гаранта ОНП, до перезарахування компонентів були залучені завідувач

кафедри, завідувачка відділу аспірантури і гарант (зустрічі 2, 5). В ЗВО не оприлюднена затверджена редакція Порядку визнання результатів попереднього навчання, вказана в п.2.3 Положення про організацію освітнього процесу, але ЕГ ознайомилася з його проєктом (https://url.zp.edu.ua/ocpre). Порядок академ.мобільності розроблено відповідно до Постанови КМУ від 12.08.2015 № 579 у ост.ред.. Для здобувачів 3-го РВО він передбачає участь у програмах мобільності, спільних освітніх і наукових проєктах, наукові дослідження та стажування. Визнання результатів освітньої мобільності здійснюється на основі кредитів ЄКТС та академ.довідки ЗВО-партнера шляхом зіставлення досягнутих і запланованих ОНП ПРН. Випадків академ.мобільності аспірантів ОНП не було. За інформацією керівника ННЦ інтернаціоналізації та міжнародного співробітництва, в програмах академ.мобільності беруть участь викладачі ОНП (Бахрушин В.Є., Бакурова А.В., Терещенко Е.В., Широкорад Д.В.). Інформацію про можливості мобільності поширюють через сайт університету, сторінки в соціальних мережах та канали університету в Telegram і Viber. Оскільки на сайті ЗВО не оприлюднена затверджена редакція Порядку визнання результатів попереднього навчання.., або її попередня редакція, ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 3.3 частково.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти регулює Положення про порядок визнання НУ «Запорізька політехніка» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (схвалене вченою радою 29.05.2023, протокол № 9) (https://zp.edu.ua/uploads/pubdocs/2023/Pol_pro_por_vyzn_rezultativ_navch_zdob_neform_inform_osvity.pdf).
Окремі норми містить Положення про реалізацію права на вибір освітніх компонентів (наказ від 28.08.2026 № 362, https://url.zp.edu.ua/hcvhn), де зазначено, що для здобувачів третього рівня визнаються результати, що відповідають 8 рівню НРК. Процедура визнання передбачає: заяву на ім'я декана і декларацію про попереднє навчання; комісію з не менше ніж трьох НПП за участю гаранта; зіставлення результатів навчання за змістом і рівнем складності; за потреби оцінювання; оформлення протоколів та право на апеляцію. ОК зараховується повністю за умови визнання всіх його результатів навчання, в інших випадках йтеться про окремі модулі чи теми. Загальний обсяг визнання не перевищує 25 % ОП. Якщо силабус передбачає зарахування сертифіката, його враховують у поточному чи підсумковому контролі без додаткових процедур. Можливість визнання результатів неформальної освіти передбачено в РП ОК 03, 05, 06 і 07. У РП ОК 03 «Управління науковими проєктами» конкретизовано платформи (Coursera, Prometheus, ВУМ online, EdEra) і спосіб зарахування - як самостійна робота за темами. У відомостях самооцінювання наводять триденний семінар The Carpentries (Інститут математики НАН України, 5-7.10.2026; Командний рядок Unix, Git, GAP), за сертифікатом якого передбачене зарахування вибіркової компоненту «Управління версіями за допомогою Git» обсягом 3 кредити ЄКТС. Гарант на зустрічі уточнила, що зараховуються лише деякі частини цього ВК. Правила визнання результатів неформальної освіти визначено, вони відповідають Порядку МОН, є доступними. Звернень щодо визнання на ОНП не було. Таким чином, ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 3.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність ОНП вимогам підкритерію 3.4. Так, Правила прийому до НУ «ЗП» у 2026 р. розроблено відповідно до Порядку прийому, вони оприлюднені, чіткі, зрозумілі й не містять дискримінаційних положень (п. 3.1). Правила прийому враховують особливості ОНП, насамперед через найбільшу вагу іспиту зі спеціальності в конкурсному балі (0,6). Програма вступного іспиту затверджена й оприлюднена, містить критерії та порядок оцінювання, охоплює обидві складові спеціальності та корелює з напрямами досліджень кафедри САОМ (п. 3.2.). У ЗВО визначено правила визнання результатів навчання, здобутих за іншими ОП та під час академічної мобільності, і їх застосовано під час поновлення здобувача у 2025 р. (п. 3.3). Правила визнання результатів неформальної та інформальної освіти визначено, вони відповідають Порядку МОН і доступні для учасників освітнього процесу. Можливість такого визнання передбачено в робочих програмах частини ОК (п.3.4). ЕГ встановила несуттєві недоліки за підкритерієм 3.1: відсутність у Правилах наслідків порушення академічної доброчесності під час вступних випробувань, неузгодженість положень Правил прийому щодо дистанційного формату іспиту; підкритерієм 3.2: неповнота в частині оприлюднення відеозаписів іспиту зі спеціальності, запропонована тестова форма вступного іспиту, яка не дає змоги оцінити дослідницький потенціал вступника; підкритерієм 3.3: у ЗВО не оприлюднена затверджена редакція Порядку визнання результатів попереднього навчання в НУ «Запорізька політехніка», вказана в п.2.3 Положення про організацію освітнього процесу. Таким чином, ЕГ відзначає відповідність ОНП Рівню «В» за Критерієм 3. В контексті Критерію 3 ЕГ визначила, що позитивною практикою ОНП є відкритість вступної кампанії для вступників до аспірантури. На сайті приймальної комісії розміщено калькулятор конкурсного бала, інфографіку, відповіді на часті запитання.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 3 експертною групою не було виявлено. До несуттєвих недоліків ЕГ відносить: 1. Умови дистанційного формату іспиту зі спеціальності по-різному сформульовано в Правилах прийому («за рішенням приймальної комісії»), Програмі іспиту зі спеціальності («у виняткових випадках… для категорій, визначених Правилами») та відомостях самооцінювання («за заявою вступника»). 2. Правила прийому та Порядок дистанційного проведення іспиту не визначають наслідків порушення академічної доброчесності під час вступних випробувань. 3. Правила прийому містять неузгоджені положення щодо оприлюднення відеозаписів і знеособлених письмових робіт: відповідно до п. 7 розд. IX, університет розміщує у відкритому доступі протягом року відеозаписи оцінювань в університеті (крім фахових іспитів і фахових заліків), тоді як згідно з п. 6 розд. III згода вступника на оприлюднення не стосується іспиту зі спеціальності. 4. Вступний іспит проводиться у формі тесту, що дає змогу перевірити фахові знання, однак, на думку ЕГ, не забезпечує оцінювання аналітичних і дослідницьких умінь вступника. 5. Положення про відрахування, поновлення та переведення зорієнтоване насамперед на здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти, роль відділу аспірантури, гаранта ОНП та наукового керівника в ньому не прописано. Порядок визнання результатів попереднього навчання у переліку нормативних документів НУ «ЗП» відсутній (проєкт такого документу – за посиланням (https://url.zp.edu.ua/ocppe).

Рекомендації

1. До початку вступної кампанії 2027 р. Приймальній комісії узгодити умови проведення іспиту зі спеціальності в дистанційному форматі в Правилах прийому, Програмі вступного іспиту та інформаційних матеріалах. 2. До початку вступної кампанії 2027 р. приймальній комісії доповнити Правила прийому або Положення про приймальну комісію нормами про наслідки порушення академічної доброчесності під час вступних випробувань. 3. До початку вступної кампанії 2027 р. приймальній комісії узгодити положення Правил прийому щодо відеофіксації та оприлюднення відеозаписів і знеособлених письмових робіт з іспиту зі спеціальності. Відтепер оприлюднювати ці матеріали відповідно до узгоджених Правил. 4. До затвердження Програми вступного іспиту на 2027 р. фаховій атестаційній комісії за спеціальністю F4 передбачити складову, що дає змогу оцінює дослідницький потенціал вступника. 5. До 01.03.2027 р. навчально-методичному відділу та відділу аспірантури завершити розроблення Порядку визнання результатів попереднього навчання і затвердити у встановленому порядку. У Порядку визначити форму документа, яким оформлюється рішення про визнання, і склад комісії для третього рівня: гарант ОНП, науковий керівник, завідувач відділу аспірантури. Також передбачити процедури щодо здобувачів третього рівня у цьому Положенні.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» визначає такі форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Навчально-методичне забезпечення ОК розміщується, зокрема, в системі Moodle. За словами проректора (зустріч 1), теоретичну частину ОК університет намагається забезпечувати дистанційно, зокрема в синхронному форматі. Здобувач першого року навчання підтвердив, що в Moodle доступні навчальні матеріали, презентації, методичні вказівки та опис завдань, необхідних для зарахування ОК. Під час зустрічі з НПП професор кафедри відзначила, що деякі лекції для аспірантів проводяться у форматі «аспірантських студій» - лекцій-дискусій, на яких обговорюється тематика дисертацій, дотична до змісту курсу, і формуються напрями тез і статей. Зміст ОК оновлюють з урахуванням тематики досліджень аспірантів: за їхніми пропозиціями до ОК з інтелектуальних методів прийняття рішень додано онтологічний підхід і тему OLAP-технологій (лабораторну роботу розроблено разом з аспірантом Р. Сіренком), а для дисертації В. Білого додано тему цифрових двійників. Аспіранти на зустрічі назвали ОК, пов'язану з глибинним навчання як таку, що найбільше прислужилася дисертаційному дослідженню. Принцип академічної свободи реалізується через вибір вибіркових компонентів на Освітньому порталі за пріоритетністю. Доцент кафедри зазначив, що аспіранти обговорюють вибір з науковим керівником, але остаточне рішення ухвалюють самі. Аспіранти також підтвердили можливість обрати наукового керівника. Методи, засоби та технології навчання дають змогу досягти цілей і результатів навчання ОК. Водночас, аналіз робочих програм засвідчив, що методи навчання й оцінювання не завжди узгоджені з рівнем програмних результатів навчання ОНП. Результати навчання 8 рівня НРК передбачають вищі рівні таксономії Блума (аналіз, оцінювання, створення), а для ОК 01, 02, 04, 05 і 06 основною формою контролю є тестування, що дає змогу перевірити, переважно, знання і розуміння. В ОК 03, 07 та 08 методи навчання, оцінювання і ПРН узгоджено належним чином. ЕГ вважає, що ОП частково відповідає вимогам підкритерію 4.1.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Правила інформування здобувачів визначає Положення про організацію освітнього процесу: силабуси розміщують на сайті кафедри, програми ОК – у середовищі Moodle, а критерії оцінювання мають бути чіткими, конкретними та вимірюваними. На сайті кафедри САОМ у вільному доступі розміщено ОНП, навчальний план, робочі програми та силабуси обов'язкових і вибіркових компонентів (https://url.zp.edu.ua/3xzc5). Для вибору вибіркових дисциплін на 2025/26 н.р. проведено зустріч з аспірантами (https://drive.google.com/drive/folders/1m7TgeCfDj5ZHjexaGJW0XY5UXTeMYPNs?usp=sharing). Здобувач другого року навчання ствердив, що перед вибором ознайомився з силабусами всіх запропонованих дисциплін на сайті університету. Робочі програми ОК мають уніфіковану структуру: опис і мета дисципліни, завдання, пре- та постреквізити, зміст за темами, розподіл навчального часу, форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання, політика курсу, технічні вимоги, методичне забезпечення та перелік літератури. Робочі програми обов'язкових ОК затверджує декан факультету комп'ютерних наук і технологій, програму погоджують завідувач кафедри, на якій виконується ОК, гарант ОП, програму схвалює науково-методична комісія. Університет впроваджує Освітній портал (https://portal.zp.edu.ua/), через який здобувачі отримують доступ до розкладу, переліку своїх дисциплін і викладачів та здійснюють вибір вибіркових компонентів. Під час огляду матеріально-технічної бази керівник навчального відділу продемонстрував основні етапи роботи з порталом зі сторони здобувача та зі сторони викладача, і повідомив, що аспірантів планують під'єднати до мобільного додатку з індивідуальним розкладом. Навчальні матеріали ОК розміщено в системі Moodle, здобувач першого року навчання ствердив, що з початком навчання отримав необхідні креденції для роботи з порталом, підкреслив, що в Moodle доступні презентації, методичні вказівки та опис завдань, необхідних для зарахування ОК. Правила інформування здобувачів визначено, загалом їх дотримуються. ЕГ встановила, що в межах окремих ОК існує практика нарахування додаткових балів, неповно відображена в нормативних документах: здобувач першого року навчання повідомив, що додаткові бали можна отримати за дослідження, публікації та участь у конференціях; викладач ОК 02 зазначила, що такі бали понад передбачену силабусом матрицю можуть отримати активні учасники дискусій; завідувач кафедри ствердила, що в робочих програмах додаткових балів не передбачено. Матриця оцінювання в ОК 02 допускає отримання до 120 балів (індивідуальне завдання - до 80, тематичні завдання - до 20, аудиторна робота - до 20) при зазначеній максимальній сумі 100 балів, РО ОК 02 не містить екзаменаційної складової попри форму контролю «екзамен», а також не вказаний механізм переведення результатів у 100-бальну шкалу. ЕГ вважає, що ОП частково відповідає вимогам підкритерію 4.2.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

На сторінці кафедри САОМ наведено п'ять напрямів наукових досліджень з керівниками та перелік тем дисертацій. Теми пов'язано з НДР 05014 «Прийняття ефективних рішень на основі інтелектуальних технологій та відкритих даних» (2025–2026). Картки викладачів містять перелік публікацій, посилання на профілі ORCID, Scopus і Google Scholar. За словами ректора, у 2026 р. подано 42 проєкти на фінансування МОН, з них 2 від кафедри (за свідченням гаранта ОНП). Разом із партнерами подано 9 проєктів до програми «Горизонт Європа». Формується заявка «Горизонт» за участі викладача кафедри. Відповідно до наказу від 09.10.2026 №431 (https://url.zp.edu.ua/zlnfy), на кафедрі у 2026/27 н. р. діють «Аспірантські студії з системного аналізу та науки про дані» (керівник – гарант ОНП), наукові гуртки «Інтелектуальні системи моніторингу» та «Мова програмування Пайтон». (https://url.zp.edu.ua/xse6j). За словами їх керівника, викладачки ОК 06, це лекції-дискусії, на яких обговорюють тематику дисертацій і формують напрями публікацій. На ОНП використовують інструменти, підходи та технології, що сприяють розвитку навичок дослідження: зокрема, в ОК 06 передбачено індивідуальні завдання за темою дисертації. Аспіранти мають доступ до ліцензійного ПЗ і університетського сервера для ресурсомістких обчислень. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ ознайомилася з Центром смарт-інженерії та лабораторією паралельної обробки даних. Кафедра є співорганізатором конференції «Інформаційні технології: теорія і практика», семінару «Комбінаторні конфігурації та їхні застосування» (https://url.zp.edu.ua/8g7qv) та секцій системного аналізу двох університетських конференцій. Викладачі за здобувачі беруть участь у міжнародній конференції «Бізнес-екосистеми: сталий розвиток», організованій ЗВО, матеріали якої подаються до Springer. Член ред. колегії фахового видання НТУ «Дніпровська політехніка» на відкритій зустрічі відзначила якість статей, які подають до видання аспіранти та науковці кафедри САОМ. Двоє здобувачів 2021 і 2022 рр. вступу брали участь у проєкті HORIZON EUROPE TELEMETRY (довідки ГО «МДЦВЕ», надані ЕГ). Прикладні дослідження здобувачів спираються, зокрема, на дані партнерів: Інституту олійних культур НААН і ПрАТ «Дніпроспецталь». Співкерівником дисертації випускниці ОНП був представник підприємства, на запит ЕГ надано наказ про призначення двох керівників (№114/1-С від 28.02.2025). Бібліотека забезпечує доступ до Scopus і Web of Science, про що згадала директор бібліотеки. За словами головного бухгалтера, університет компенсує витрати на участь у конференціях. ЕГ вважає, що ОП відповідає вимогам підкритерію 4.3.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Положення про організацію освітнього процесу передбачає постійне оновлення освітніх програм з урахуванням нових наукових досягнень, розвитку економіки і технологій. На сторінці кафедри подано ОНП 2024р. та ОНП 2026 р.; за словами гаранта, ОНП періодично переглядали – у 2024, 2025 і 2026 рр. ОНП розвивається: у редакції 2026 р. її приведено у відповідність до Стандарту вищої освіти та спеціальності F4, доповнено новими обов'язковими ОК, окремим описом наукової складової та уточненим переліком ПРН відповідно до 8 рівня НРК. Програми навчальних дисциплін затверджено у 2026 р. За словами викладачки ОК 05 і ОК 06, зміст ОК оновлюють з урахуванням пропозицій аспірантів, висловлених під час опитувань на кафедрі (зустріч 5). Силабус ОК 06 містить розділ «Внесок стейкхолдерів та останніх досліджень»: за пропозиціями аспірантів до дисципліни додано тему OLAP-технологій і лабораторну роботу з аналізу векторів мережевих атак, а за результатами досліджень викладачів і аспіранта - онтологічний підхід до моделювання систем підтримки прийняття рішень. До ОК 05 на прохання аспіранта додано тему цифрових двійників. Директор громадської спілки «Запорізький кластер «ІАМ» зазначив, що під час розроблення ОНП з кластером консультувалися щодо напрямів Індустрії 4.0. Викладачі впроваджують результати підвищення кваліфікації в зміст ОК. Викладач ОК 04 «Захист інтелектуальної власності» у 2026 р. пройшов перший україномовний курс Академії Всесвітньої організації інтелектуальної власності і використовує нові матеріали в курсі. Викладач ОК 03 врахував досвід підготовки проєкту Еразмус+ в темах дисципліни. Викладачка ОК 05 і ОК 06 у 2025 р. пройшла воркшоп Software Sustainability Institute з контролю версій Git і курс щодо використання ШІ в освіті. Результати власних досліджень НПП впроваджують у викладацьку діяльність: в ОК 05 і 06 до рекомендованої літератури включено публікації у співавторстві з аспірантами. Положення про організацію освітнього процесу вказує, що рекомендовані основні літературні джерела мають бути доступні здобувачам безоплатно, зокрема в бібліотеці та на електронних ресурсах університету. Викладач кафедри зазначив, що щороку сам перевіряє актуальність джерел і добирає видання з відкритим доступом (зустріч 5). Зміст ОК оновлюють з урахуванням наукових досягнень, пропозицій здобувачів і результатів підвищення кваліфікації викладачів, таким чином ЕГ вважає, що ОП відповідає вимогам підкритерію 4.4.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Міжнародною діяльністю ЗВО опікується ННЦ інтернаціоналізації та міжнар.співробітництва. На сторінці академ.мобільності (https://zp.edu.ua/international-activities/academic-mobility/) наведено 8 проєктів кредитної мобільності за програмами Еразмус+ та DAAD з ЗВОБельгії, Німеччини, Іспанії, Італії, Польщі та Латвії. Керівник центру повідомила, що можливості мобільності доводять до здобувачів через сайт, соціальні мережі та канали університету в Telegram і Viber; також готується міжінституційна угода з університетом Німеччини (Зустріч 7). ОНП 2026 р. (розд. 1.9, https://zp.edu.ua/programs/phd/f4/) містить відомості про міжнародну кредитну мобільність, що регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ЗВО (https://url.zp.edu.ua/усрс1). Це Положення передбачає для здобувачів ступеня доктора філософії участь у програмах кредитної мобільності, спільних проєктах, наукових дослідженнях і стажуваннях. За словами ректора, в університеті працює консультаційний пункт програми «Горизонт Європа», а у 2026 р. разом із партнерами подано 9 проєктів до цієї програми (Зустріч 2). Викладачі кафедри беруть участь у проєкті TELEMETRY (https://surl.li/kpupbj; довідки про участь здобувачів (2021, 2022 р. вступу) в проєкті надані на запит ЕГ). Директор громадської спілки «Запорізький кластер «ІАМ» розповів, що кластер разом із викладачами кафедри та Технічним університетом Штутгарта подавав заявку до програми «Горизонт» (Зустріч 6). За даними відомостей самооцінювання, викладачі та аспіранти ОНП є учасниками заходів COST, а Запорізький Європейський Цифровий Інноваційний Хаб приєднався до мережі European Digital Innovation Hubs (https://url.zp.edu.ua/sbluo). Викладачі кафедри та ОНР долучаються до міжнар.діяльності: один з них є Нац. експертом Програми ЄС Еразмус+ (https://url.zp.edu.ua/yvymi), бере участь у міжнародних конференціях та міжнародних стажуваннях; викладач ОК 04 пройшов профільний курс DL-101 Академії Всесвітньої організації інтелектуальної власності (сертифікат надано ЕГ) і актуалізував за його результатами зміст ОК; викладач ОК 03 використовує в дисципліні досвід підготовки проєктної заявки Еразмус+. Здобувач 3 р. навчання розповів, що разом із науковим керівником шукав зарубіжних партнерів і грантові можливості для дослідження (зустріч 3). Здобувачі ОНП наразі не брали участі в програмах міжнар.академ. мобільності, зокрема через обмеження на виїзд за кордон чоловіків призовного віку в умовах воєнного стану, керівник Центру інтернац-ї серед учасників мобільності назвала лише викладачів ОНП (зустріч 7). Конференції з міжнародним статусом, співорганізатором яких є кафедра (https://zp.edu.ua/science/conferences/). Викладачі кафедри мають публікації у виданнях, індексованих у Scopus і Web of Science; картки викладачів містять посилання на профілі ORCID, Scopus і Google Scholar (наприклад, https://zp.edu.ua/worker/bakurova-anna-volodymyrivna/). ЕГ вважає, що ОП відповідає вимогам підкритерію 4.5.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність ОНП вимогам підкритеріїв 4.3-4.5. Освітній процес організовано відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НУ «ЗП». Методи, засоби та технології навчання дають змогу досягти цілей і результатів навчання ОК, відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи (п. 4.1). Правила інформування здобувачів визначено й загалом дотримуються: ОНП, робочі програми та силабуси ОК своєчасно оприлюднено на сайті кафедри, навчальні матеріали доступні в Moodle та на Освітньому порталі (п. 4.2). Навчання поєднане з дослідженнями через аспірантські студії, індивідуальні завдання за темою дисертації, семестрове звітування, участь у НДР і проєктах (п. 4.3). Зміст ОК оновлюють з урахуванням наукових

досягнень, пропозицій здобувачів і результатів підвищення кваліфікації викладачів (п. 4.4). Навчання й дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією через участь викладачів у міжнародних проєктах, стажуваннях і програмах Еразмус+ (п. 4.5). ЕГ встановила несуттєві недоліки за підкритерієм 4.1: неповна відповідність форм контролю окремих ОК результатам навчання рівня НРК 8; підкритерієм 4.2: неповне відображення практики нарахування додаткових балів у нормативних документах і неточності в матриці оцінювання ОК 02. Таким чином, ЕГ відзначає відповідність ОНП Рівню «В» за Критерієм 4. В контексті Критерію 4 ЕГ визначила, що позитивною практикою ОНП є «Аспірантські студії з системного аналізу та науки про дані». Це лекції-дискусії, на яких обговорюють тематику дисертацій і формують напрями публікацій.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 4 експертною групою не було виявлено. До несуттєвих недоліків ЕГ відносить: 1. Форми контролю ОК 01, 02, 04, 05 і 06 (переважно тестування) не повною мірою дають змогу перевірити результати навчання рівня НРК 8: аналіз, оцінювання, створення нового знання. 2. Практика нарахування додаткових балів у межах окремих ОК неповно відображена в нормативних документах і робочих програмах. 3. Матриця оцінювання ОК 02 допускає отримання до 120 балів при зазначеній максимальній сумі 100. Вона не містить екзаменаційної складової, хоча формою контролю є екзамен, і не визначає механізму переведення результатів у 100-бальну шкалу. 4. Результати власних наукових досліджень викладачів неповно відображено в рекомендованій літературі обов'язкових ОК: у силабусах ОК 01, 03, 04, 07 і 08 публікацій викладачів немає. 5. Здобувачі ОНП не були залучені до участі в програмах міжнародної академічної мобільності.

Рекомендації

1. До початку 2027/28 н.р. викладачам ОК 01, 02, 04, 05 і 06 доповнити форми контролю завданнями, що перевіряють аналіз, оцінювання і створення нового знання. 2. До початку 2027/28 н. р. навчально-методичному відділу врегулювати в Положенні про організацію освітнього процесу процедуру нарахування додаткових балів. Викладачам ОК передбачити в робочих програмах і силабусах підстави, граничний обсяг і спосіб урахування таких балів у підсумковій оцінці. 3. До 01.02.2027 викладачці ОК 02 узгодити матрицю оцінювання зі 100-бальною шкалою та формою контролю «екзамен». 4. До початку 2027/28 н. р. викладачам обов'язкових ОК під час оновлення робочих програм і силабусів ширше включати до змісту та рекомендованої літератури результати власних досліджень, зокрема спільних зі здобувачами. 5. Відтепер Навчально-науковому центру інтернаціоналізації та міжнародного співробітництва разом з гарантом ОНП і науковими керівниками підшуковувати й регулярно доводити до здобувачів ОНП можливості міжнародної академічної мобільності, доступні в умовах воєнного стану. Ідеться про віртуальну та змішану мобільність, передбачену Порядком реалізації права на академічну мобільність, онлайн-школи, спільні дослідження та проєкти з університетами-партнерами. Інформувати про них, зокрема, на аспірантських студіях і під час семестрового звітування.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Оцінювання на ОНП охоплює як освітню, так і наукову складову підготовки аспірантів. Порядок проведення поточного та семестрового контролю визначено Положенням про організацію освітнього процесу (https://url.zp.edu.ua/9p4gm), а форми контрольних заходів і критерії оцінювання з кожного освітнього компонента деталізовано в силабусах. Силабуси містять інформацію про форми поточного та підсумкового контролю, розподіл балів за видами робіт і критерії оцінювання, що забезпечує прозорість вимог для аспірантів. Водночас ЕГ звертає увагу на окремі неузгодженості в силабусі ОК «Філософія науки та інновацій», де структура нарахування балів не повністю відповідає визначеній максимальній сумі та формі підсумкового контролю. Аспіранти ознайомлюються з силабусами в системі Moodle на сторінках відповідних освітніх компонентів, а на першому занятті викладачі обговорюють і роз'яснюють усі вимоги до контрольних заходів. За потреби додаткові роз'яснення надають гарант ОНП та завідувач кафедри. Виконання наукової складової оцінюється під час звітування аспірантів на засіданнях кафедри двічі на рік з урахуванням апробації результатів досліджень і публікацій. Результати звітування фіксуються в індивідуальному плані аспіранта відповідно до до Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/docs/2025/01/Pol_pro_pidg_PhD_2024.pdf). Чіткість і прозорість оцінювання університет відстежує за допомогою анонімних опитувань здобувачів. Під час фокус-груп

аспіранти підтвердили, що вимоги до оцінювання є для них зрозумілими та відомими заздалегідь. ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 5.1 частково.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація аспірантів за ОНП здійснюється у формі публічного захисту дисертації, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 124 «Системний аналіз» для третього (освітньо-наукового) рівня (https://url.zp.edu.ua/8c83l). Порядок проведення захисту визначено Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради університету (https://url.zp.edu.ua/pzd4f). Університет дотримується вимог законодавства, відповідно до яких дисертація має бути самостійним науковим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання у сфері системного аналізу, а її результати мають бути оприлюднені в наукових публікаціях. Протягом 2025–2026 років за ОНП успішно захищено три дисертації (зокрема О. Юськів у травні 2025 р., В. Білого та С. Ведмедєвої у серпні 2026 р.). Тексти дисертацій оприлюднюються на вебсайті університету разом з інформацією про склад разових спеціалізованих вчених рад (https://zp.edu.ua/science/phd-councils/), а також разом із висновками про наукову новизну, рецензіями рецензентів, відгуками офіційних опонентів, скріпленими КЕП, та повними відеозаписами процедури захисту. Усі матеріали додатково розміщуються у відкритому доступі в Інституційному репозитарії eIRNU (https://eir.zp.edu.ua/home). Усі дисертації перед захистом проходять обов'язкову перевірку на наявність ознак академічного плагіату. Технічний контроль та відкритість наукових результатів регламентуються нормативною базою ЗВО (зокрема Політикою щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності, затвердженою наказом від 09.10.2026 № 430 відповідно до Закону України № 4742-IX, та Порядком виявлення фактів порушення академічної доброчесності, наказ від 31.08.2022 № 259). Для технічної перевірки дисертацій, наукових статей та навчально-методичних праць ЗВО використовує систему StrikePlagiarism.com на підставі договору з ТОВ «ПЛАГІАТ» від 06.02.2026 № 12/26-ПР. Перевіряються як текстові збіги, так і коректність опрацювання списків літератури (Зустріч 8); при цьому здобувачам гарантовано безоплатну перевірку робіт, а за потреби надається аналітична консультаційна допомога. Аспірант 2-го року (Зустріч 3) засвідчив безоплатність перевірки матеріалів у ЗВО та обов’язковість маркування використання інструментів генеративного ШІ (відповідно до ухваленої в ЗВО політики 2023 року). Випускник ОНП 2026 року (Зустріч 6) підтвердив процес отримання деталізованого аналітичного звіту перевірки дисертації перед допуском до захисту, з розшифровкою запозичень та порівнянням із власними раніше опублікованими працями. Експертна група підтверджує, що в ЗВО функціонує прозора процедура атестації здобувачів, яка повністю відповідає вимогам Стандарту ВО спеціальності 124, забезпечена об'єктивним антиплагіатним контролем та високим рівнем публічності, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 5.2.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Порядок проведення контрольних заходів, їх повторного проходження та оскарження результатів регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу (https://url.zp.edu.ua/9p4gm). Розклад екзаменаційної сесії доводять до відома здобувачів не пізніше ніж за 2 тижні до її початку, перед кожним екзаменом проводять консультацію. Здобувач 1-го р. навч. (Зустріч 3) відзначив, що в Moodle «описані завдання, які необхідно зробити для того, щоб цей предмет був зарахований», ця інформація є доступною з початку навчання, здобувачі підтвердили ознайомлення з силабусами та критеріями оцінювання на етапі вибору ОК. Загальні рамки та параметри оцінювання визначено Положенням про організацію освітнього процесу (проректор, Зустріч 1), викладачі конкретизують ці критерії у силабусах (Зустріч 5). Екзамен, як правило, приймає лектор. У разі виникнення конфліктної ситуації за заявою здобувача або викладача розпорядженням декана створюється комісія для повторного оцінювання, до складу якої входять зав.кафедри, викладачі кафедри та представники деканату. Відповідно до п. 2.1.9 Положення про студентське самоврядування, до розгляду спорів обов'язково долучаються представники Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених і спеціалістів (НТСА). Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів під час оцінювання здійснюється відповідно до Положення про врегулювання конфліктних ситуацій. У разі незгоди з результатами поточного контролю аспірант має право звернутися з апеляцією до зав.кафедри або декана. Апеляцію щодо результатів екзамену подають декану чи ректору протягом 1 дня після оголошення оцінки, а для її розгляду створюють комісію з осіб, компетентних у предметі оцінювання, які не брали участі в первинному оцінюванні (керівник НМВ, Зустріч 7). За поважних причин здобувач за заявою має право внести зміни до індивідуального плану (ІПН Омельяненка І., наданий ЕГ, якому перенесено складання ОК на 3й семестр; зав.асп. Зустріч 7). Контроль за виконанням наукової складової здійснюється відповідно до Порядку підготовки здобувачів ступеня д.ф. під час звітування аспірантів на засіданнях кафедри двічі на рік, а підсумкову атестацію регулює Порядок присудження ступеня д.ф. Процедуру кафедрального контролю наукової роботи описала гарант ОНП (Зустріч 5). Здобувач подає письмовий звіт разом із заповненою формою № 26 щодо наявних публікацій, після чого науковий керівник надає власну оцінку, а випускова кафедра на засіданні ухвалює офіційне рішення про затвердження або відхилення звіту (здобувач 4-го р., Зустріч 3). Голова НТСА (Зустріч 4) поінформував, що НТСА обов'язково погоджує рішення щодо відрахування та поновлення аспірантів.

Офіційних звернень щодо конфлікту інтересів чи оскарження результатів контрольних заходів за час реалізації ОНП не надходило. Під час фокус-груп аспіранти підтвердили, що обізнані з правилами проведення контрольних заходів і знають, до кого звертатися в разі потреби. ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 5.3.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ЗВО сформовано цілісну систему забезпечення академ.доброчесності, яка охоплює нормативне врегулювання, просвітницьку діяльність, технологічні інструменти виявлення порушень і процедури реагування на них. Ключові засади закріплено в Декларації про принципи використання генеративного ШІ під час провадження освітнього процесу та здійснення наукової діяльності, Положенні про види академічної відповідальності учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності, Порядку виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, Кодексі академічної доброчесності та Положенні про перевірку звітів за результатами наукової і науково-технічної діяльності на наявність ознак академічного плагіату, які оприлюднено в Реєстрі основної нормативної бази університету (https://docs.zp.edu.ua/). У ЗВО створено Уповноважений орган з питань академічної доброчесності (1-й заступник голови ВР, Зустріч 7). Зафіксованих випадків порушення академ.доброчесності за весь період реалізації ОНП не виявлено. Повідомлень щодо здобувачів, випускників та НПП програми до комісії не надходило (ВСО), тому підстав для застосування санкцій не виникало, водночас чіткі процедури реагування повністю унормовані й готові до застосування. Популяризація академічної доброчесності в університеті має системний характер. Здобувачі можуть обрати відповідну дисципліну в загальноуніверситетському каталозі, взяти участь у щорічному вебінарі «Академічна доброчесність: виклики, проблеми та перспективи» та тематичних заходах бібліотеки, а також отримати консультації щодо коректного використання джерел під час підготовки наукових текстів. До участі в щорічному вебінарі з академ.доброчесності долучається близько 2,5 тисяч учасників з усіх регіонів України (проректор, Зустріч 1). У 2026 році вебінар був присвячений актуальним викликам використання ШІ (голова НТСА, Зустріч 4), при цьому аспіранти мають можливість отримати сертифікат із кредитами ЄКТС, який перезараховується в межах неформальної освіти. Для виявлення текстових збігів університет використовує сервіс StrikePlagiarism.com на підставі договору про надання послуг з ТОВ «ПЛАГІАТ» від 06.02.2026 № 12/26-ПР. Технічна перевірка охоплює не лише пошук текстових збігів, але й ретельний аналіз посилань та коректності оформлення списків літератури (Зустріч 8); кожному аспіранту гарантовано безоплатну перевірку робіт із можливістю багаторазового проходження контролю. Випускник ОНП (Зустріч 6) та здобувач 2-го року навчання (Зустріч 3) підтвердили отримання детальних звітів перевірки дисертацій і тез перед їх поданням, підкресливши обов'язковість маркування запозичень та маркування використання інструментів ШІ. Під час фокус-груп аспіранти продемонстрували обізнаність із принципами академічної доброчесності та розуміння наслідків їх порушення. Ознак запозичення чи копіювання матеріалів ВСО з акредитаційних справ інших закладів вищої освіти ЕГ не виявила. ЕГ вважає, що ОНП повністю відповідає вимогам підкритерію 5.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність ОНП вимогам підкритеріїв 5.2–5.4. Зокрема, форми контрольних заходів і критерії оцінювання освітніх компонентів визначено в силабусах, вони є зрозумілими для аспірантів і доводяться до них заздалегідь, а виконання наукової складової систематично оцінюється під час звітування на засіданнях кафедри (п. 5.1). Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертації відповідно до стандарту вищої освіти, а тексти дисертацій оприлюднюються у відкритому доступі (п. 5.2). Правила проведення контрольних заходів, оскарження їх результатів і повторного проходження визначено та оприлюднено (п. 5.3). В університеті сформовано цілісну систему забезпечення академічної доброчесності, яка поєднує нормативне врегулювання, популяризацію та технологічні інструменти виявлення порушень (п. 5.4). Попри наявний несуттєвий недолік, який визначається окремими неузгодженостями в силабусі ОК «Філософія науки та інновацій», де структура нарахування балів не повністю відповідає визначеній максимальній сумі та формі підсумкового контролю, ЕГ відзначає відповідність ОНП Рівню «В» за Критерієм 5.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 5 експертною групою не було виявлено. До несуттєвих недоліків ЕГ відносить: 1. У силабусі ОК «Філософія науки та інновацій» структура нарахування балів не узгоджується з максимальною сумою балів і формою підсумкового контролю . 2. Положенням про організацію освітнього процесу передбачено подання апеляції на результати екзамену протягом одного дня після оголошення оцінки, що в окремих випадках може ускладнювати реалізацію здобувачами права на оскарження.

Рекомендації

1.Під час наступного перегляду Положення про організацію освітнього процесу переглянути строк подання апеляції на результати екзамену. 2.Викладачам ОНП під час щорічного оновлення силабусів забезпечити узгодженість структури нарахування балів із максимальною сумою балів і формою підсумкового контролю, а гаранту ОНП контролювати дотримання цієї вимоги.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Вимоги до кваліфікації НПП в ЗЗВО визначає Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП (наказ від 29.08.2023 № 306, https://url.zp.edu.ua/d7g3p). Згідно з п. 8 Порядку, претенденти мають відповідати вимогам Ліцензійних умов, профілю кафедри та ОК, які вони викладатимуть. Підвищення кваліфікації регулює Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (https://lnk.ua/ZbQc325n3). Обов'язкові ОК ОНП забезпечують 8 викладачів, усі мають науковий ступінь, з них 3 - доктори наук; вчене звання професора мають 5, доцента – 3, стаж науково-педагогічної роботи становить від 6 (співвикладач ОК 05) до 36 років (викладач ОК 02). Чотири ОК забезпечують НПП кафедри САОМ, ОК 07 «Науково-педагогічна практика» забезпечують куратор практики і наукові керівники аспірантів. Кваліфікація викладачів ОК 05 та ОК 06 відповідає змісту ОК. Викладачі мають наукові ступені з фіз.-мат. та екон. наук, публікації з методів прийняття рішень, нечіткої логіки, онтологічного моделювання та інтелектуального аналізу даних, зокрема у виданнях, індексованих у Scopus. Ці публікації включено до літератури силабусів ОК 05 і ОК 06. Профільне підвищення кваліфікації викладачів фахових ОК підтверджене сертифікатами, наданими ЕГ. Викладач ОК 01 має науковий ступінь з філологічних наук, підвищення кваліфікації профільне, підтверджене сертифікатами, наданими ЕГ. Викладач ОК 02 має науковий ступінь доктора філософських наук, є автором навчального посібника та методичних вказівок, включених до силабусу ОК 02. Пройшла стажування обсягом 180 год і курс «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» на платформі Prometheus. Викладач ОК 04 має науковий ступінь з юридичних наук, у 2026 р. пройшов курс Академії Всесвітньої організації інтелектуальної власності і актуалізував за результатами курсу зміст ОК (зустріч 5). Викладач ОК 03 має науковий ступінь з економічних наук (https://zp.edu.ua/worker/korolkov-vladyslav-vasylovych/), відповідність ОК підтверджують, зокрема, керівництво дисертацією з моделей оцінки наукових проєктів (2012), участь у проєктній та грантовій діяльності. На зустрічі 5 викладач зазначив, що досвід підготовки проєктної заявки Еразмус+ використав у темах дисципліни. Водночас фахові публікації викладача за останні п'ять років стосуються переважно публічного управління та економіки. Викладач ОК 08 (https://zp.edu.ua/worker/mazin-vasyl-mykolajovych/) має науковий ступінь доктора педагогічних наук (кандидатська дисертація – зі спеціальності 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»). Він є науковим керівником захищених дисертацій з педагогіки, офіційним опонентом у разових спеціалізованих вчених радах (2023–2025). Разом з тим, п'ять із семи наведених у ВСО публікацій стосуються підготовки фахівців фізичної культури і спорту та зубних техніків. Відповідно до табл. 2, викладачі мають 6 і більше досягнень, передбачених п. 38 Ліцензійних умов. ЕГ вважає, що ОНП частково відповідає вимогам підкритерію 6.1.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

У ЗВО визначено процедуру конкурсного добору науково-педагогічних працівників, її описує Порядок проведення конкурсного відбору або обрання за конкурсом під час заміщення вакантних посад НПП НУ «ЗП» (введено в дію наказом від 29.04.2022 №105, зі змінами за наказами від 30.05.2023 №227 і 29.08.2023 №306). Порядок затвердила Вчена рада, протокол від 28.08.2023 №1. Текст оприлюднено (https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Por_prov_konk_vidboru.pdf). За Порядком основний критерій добору є відповідність кандидата Ліцензійним умовам (п. 3.1). Одним із критеріїв відбору на посади професора, доцента, старшого викладача й викладача вказано наявність щонайменше п'яти публікацій за останні п'ять років на тематику ОК, які вони викладатимуть. Від цієї вимоги звільнено фахівців-практиків, які працюють за сумісництвом на 0,25 ставки або менше. Додаткові критерії персональної оцінки: результати підвищення кваліфікації, щорічний рейтинг НПП, рейтинг серед студентів за результатами опитування, публікації у Scopus/WoS, міжнародна співпраця, володіння іноземною мовою та ін. Під час зустрічі із сервісними підрозділами начальниця відділу кадрів так само описала

процедуру конкурсного відбору, як її подано в Порядку проведення конкурсного відбору: ректор видає наказ про конкурс, оголошення публікують на сайті; документи приймають упродовж місяця; конкурсна комісія перевіряє документи; кандидатуру обговорюють на засіданні кафедри та голосують; комісія проводить співбесіду; ректор ухвалює рішення про строк контракту. Уповноважена особа з питань запобігання корупції повідомила, що до конкурсних комісій вона не входить, а долучається до роботи, коли виникає питання конфлікту інтересів. Порядок… не передбачає перевірки повідомлень про порушення кандидатом академічної доброчесності. У п. 1.5 доброчесність названо як принцип конкурсу. Проректор і перший заступник голови Вченої ради розповіли, що в ЗВО створено Уповноважений орган з академічної доброчесності. Процедури конкурсного добору визначено, і, за наданими ЕГ відомостями, їх дотримуються. Права гаранта визначає Положення про гаранта освітньої програми (протокол №1 Вченої ради НУ «ЗП» від 28.08.2026, https://url.zp.edu.ua/dvamo). Гарант має право вносити пропозиції щодо кадрового забезпечення ОП, щороку до 15 травня він подає кафедрі звіт, де аналізує, зокрема, ризики кадрового забезпечення. За звітом кафедра визначає заходи (п. 6.5). Гарант не має кадрових повноважень. На зустрічі з гарантом і розробниками ОНП гарант пояснила, що за результатами моніторингу може рекомендувати або не рекомендувати викладачів до участі в ОНП. Конкурсна процедура не передбачає, що комісія враховує висновки звіту гаранта. Загалом процедура конкурсного добору прозора й оприлюднена. Вона враховує фаховість кандидата відповідно до ОК, які він викладатиме. ЕГ вважає, що ОНП частково відповідає вимогам підкритерію 6.2.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає роботодавців і практиків до розроблення ОНП і до наукової підготовки аспірантів. У відомостях про самооцінювання таке залучення описано як участь у розробці й вдосконаленні ОНП, навчального плану та в науковому керівництві. Голова правління ПрАТ «Дніпроспецсталь» був другим науковим керівником випускниці ОНП, яка захистилася у 2025 р. ЕГ надали довідку про його роботу за сумісництвом в НУ «ЗП» (19.07.2024–31.08.2025) і довідку про посаду на підприємстві, витяг з наказу про призначення двох керівників. На зустрічі з роботодавцями та випускниками випускниця підкреслила, що професор кафедри керувала науковою складовою та освітньою підготовкою, а керівник від підприємства відповідав за практичну частину: поставив завдання моніторингу, надав доступ до даних і допоміг упровадити модель аналітичної платформи для моніторингу еколого-економічних ризиків. Заступниця директора інституту з наукової роботи розповіла про спільний договір з Інститутом олійних культур НААН. За ним здобувачі отримують матеріали для дисертацій (бази даних, онтології, фенотипування рослин), а інститут використовує результати для аналізу зразків. Онтологічну тематику включено до ОК 06. Відбуваються наукові семінари за участю здобувачів кафедри (https://url.zp.edu.ua/2ps6j, https://url.zp.edu.ua/qauut). Директор ГС «Запорізький кластер ІАМ» повідомив, що кластер консультував розробників ОНП з питань «Індустрії 4.0». Кластер разом із кафедрою готував заявку на програму «Горизонт Європа», яку не підтримали. Провідний менеджер з маркетингу ПрАТ «Аптеки Запоріжжя» читав лекції (для здобувачів бакалаврського рівня), залучає здобувачів до проходження практики. НУ «ЗП» залучає практиків і галузевих експертів до реалізації ОНП, найбільш виразно - через спільне наукове керівництво та тематику досліджень. Водночас це залучення епізодичне, сумісництво практика-співкерівника завершилося у 2025 р., серед викладачів обов'язкових ОК практиків немає. ЕГ вважає, що ОНП частково відповідає вимогам підкритерію 6.3.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО сприяє професійному розвитку НПП. Основний документ - Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (https://lnk.ua/ZbQc325n3). Підвищенням кваліфікації опікується ННВЦ «Запорізький регіональний центр політехнічної освіти» (https://zp.edu.ua/about-university/units/zrcpo/). Викладачі проходять підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років. Зараховуються програми підвищення кваліфікації, семінари, академічна мобільність, наукове стажування, здобуття наукового ступеня. Проректор ствердив, що ЗВО дозволяє разове підвищення кваліфікації на 6 кредитів і накопичувальне, але не більше одного кредиту на рік. Однією із форм є щорічні вебінари з академічної доброчесності та форум «Дні освітнього лідерства» (https://zp.edu.ua/edulead-2026/), після яких викладачі отримують сертифікати. Директорка навчального центру «Освіта для бізнесу та кар'єри» сказала, що на початку року завідувачі кафедр подають службові записки з переліком викладачів, яким належить підвищити кваліфікацію. Результати стажування визнає Вчена рада. ЗВО також готує участь викладачів у загальній платформі «Вектор». Викладачі ОНП підвищують кваліфікацію в Україні та за кордоном. Наприклад, завідувачка кафедри, професор та доцент кафедри пройшли міжнародне науково-педагогічне стажування «Суспільство Навколишнього Інтелекту» (2023, 2024); завідувач кафедри та професор пройшли Teachers Internship EPAM «Deep Dive into PM & BA» (2025) і брали участь у проєкті DAAD VIMACS (2024); професор кафедри навчалася на курсах English for Academic Purposes у межах співпраці з Кардіффським університетом (2022–2025); доцент кафедри має сертифікати Staff Week «DAiSI», ESSAI 2026, Lviv Data Science Summer School 2026, «Agentic AI Days» (2026). Заохочення регулюють: Положення про відзнаки та нагороди (наказ від 13.07.2022 №228, зі змінами від 22.09.2025 №434) (https://surl.li/jkzevr); Положення про кадровий резерв (наказ від 17.06.2024 №290); колективний договір; Положення про рейтингову систему оцінки діяльності НПП, кафедр і факультетів (наказ від 14.04.2023 №112). ЗВО преміює за публікації у виданнях Scopus/WoS. Головна бухгалтерка підтвердила такі заохочення: виплати за захист дисертації (у розмірі посадового окладу) і за керівництво; премії за результатами рейтингування; оплата відряджень на конференції з 2024 р. Рейтингування НПП проводять щороку. Результати оприлюднено на сайті (https://rating.zp.edu.ua/results). ЕГ ознайомилась із результатами за 2023/24–2025/26 н. р. У них кафедра САОМ щороку посідає перше місце на

факультеті, і її бал зростає (1879 -- 2154 -- 2699). За словами професора кафедри, високий рейтинг дає надбавку впродовж року, а педагогічну майстерність стимулюють саме через рейтинг. Загалом ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів і заохочує їх, насамперед за наукові результати. ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 6.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність вимогам підкритерію 6.4. Викладачі, залучені до реалізації ОНП, з огляду на їхню кваліфікацію та професійний досвід загалом спроможні забезпечити ОК, які вони викладають (6.1). У ЗВО визначено прозору й оприлюднену процедуру конкурсного добору НПП (6.2). ЗВО має практику залучення роботодавців і галузевих експертів до реалізації ОНП, насамперед через спільне наукове керівництво, тематику досліджень і співпрацю з Інститутом олійних культур НААН (6.3). ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів і заохочує їх. Щорічне рейтингування НПП здійснюється, а його результати оприлюднено на офіційному сайті (6.4). ЕГ встановила несуттєві недоліки за підкритерієм 6.1: часткова відповідність тематики публікацій викладачів ОК 03 і ОК 08 змісту цих ОК; підкритерієм 6.2: процедура перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності кандидатами на посади НПП, передбачена Політикою академічної доброчесності, ще не внесена до Порядку конкурсного відбору; підкритерієм 6.3: наразі практики не залучені до викладання ОК і наукового керівництва здобувачами. Таким чином, ЕГ відзначає відповідність ОНП Рівню «В» за Критерієм 6. В контексті Критерію 6 ЕГ визначила, що позитивною практикою ОНП є щорічний Всеукраїнський форум «Дні освітнього лідерства», який організовує ЗВО. Участь у ньому зараховують викладачам як підвищення кваліфікації. Також позитивною практикою є досвід спільного наукового керівництва здобувачем з представником промислового підприємства, оформленого наказом про призначення двох наукових керівників. Він забезпечив прикладну спрямованість дисертаційного дослідження.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 6 експертною групою не було виявлено. До несуттєвих недоліків ЕГ відносить: 1. Тематика публікацій викладачів ОК 03 і ОК 08 лише частково відповідає змісту цих ОК. 2. Політика академічної доброчесності 2026 р. передбачає перевірку повідомлень про порушення академічної доброчесності кандидатами на посади НПП. Проте процедуру такої перевірки до Порядку конкурсного відбору не внесено. 3. Наразі практики не залучені до викладання ОК і наукового керівництва здобувачами ОНП. Досвід спільного керівництва з представником підприємства завершився у 2025 р.

Рекомендації

1. До початку 2027/28 н.р. викладачам ОК 03 і ОК 08 під час оновлення робочих програм і силабусів посилити зв'язок змісту ОК з тематикою власних досліджень і публікацій. Завідувачам кафедр, що забезпечують ці ОК, відтепер враховувати відповідність тематики наукової роботи викладачів змісту ОК під час розподілу навантаження та планування наукової роботи. 2. До 01.03.2027 ученому секретарю та відділу кадрів разом з Уповноваженим органом з питань академічної доброчесності доповнити Порядок конкурсного відбору процедурою перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності кандидатами. 3. З 2026/27 н. р. завідувачу кафедри САОМ і гаранту ОНП активізувати залучення практиків до викладання окремих тем ОК, а також як других наукових керівників або консультантів для тем з прикладною спрямованістю.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

МТБ ЗВО дає змогу провести всі види навчальних занять за ОНП, в т.ч. наукові дослідження аспірантів. За кафедрою САОМ закріплено 2 комп.класи, підключені до мережі ЗВО та Wi-Fi. Для ресурсоємних обчислень

аспіранти можуть користуватися високопродуктивним сервером Lenovo ThinkSystem SR650 V3 з двома графічними прискорювачами NVIDIA L40, що підтвердив здобувач 4-го р. навч. (Зустріч 3). Доступні ресурси Запорізького європейського цифрового інноваційного хабу ZP EDIH (https://url.zp.edu.ua/sbluo) та Центру HI-RISE (https://zp.edu.ua/hi-rise/), що відповідає дослідницькій спрямованості ОНП у сфері інтелектуальних технологій і прийняття рішень. Під час огляду МТБ ЕГ ознайомилася з роботою Центру смарт-інженерії, лабораторії паралельної обробки даних та Центру HI-RISE. Зокрема, для досліджень з моделювання робототехнічних систем Центр HI-RISE забезпечений професійним ліцензійним програмним забезпеченням ROBOGUIDE (10 академ.ліцензій від FANUC Україна) та RoboDK. В ОК «Системна методологія дослідження інформаційних процесів в умовах невизначеності» та ОК «Інтелектуальні методи і алгоритми прийняття рішень в умовах невизначеності» задіяно MATLAB із проф.пакетами (Fuzzy Logic, Statistics and Machine Learning, Text Analytics Toolbox), Microsoft OLAP (Зустріч 3). Здобувачі користуються корпоративною ліцензією Microsoft, Zoom, Gemini (проректор, Зустріч 1; ВСО; здобувач 1-го р.навч., Зустріч 3). Під час експертизи ЕГ не виявила на ОНП жодного ПЗ, що походить з країн-агресорів. Навчально-метод. матеріали всіх ОК розміщено в Moodle (https://moodle.zp.edu.ua/), що підтвердив здобувач 1-го р. навч. (Зустріч 3 і відео, надане ЕГ). Як повідомив керівник НМВ (Зустріч 7), усі навчально-метод.матеріали проходять обов'язкову експертизу на кафедрі та НМК факультету з подальшою реєстрацією у НМВ. Керівник відділу перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти щороку перед початком навч. року здійснюється аудит наповнення ОК у Moodle (Зустріч 7), що додатково врегульовано наказами ректора (проректор, Зустріч 1). Наукова бібліотека ЗВО забезпечує інформаційну підтримку досліджень (огляд МТБ; директорка бібліотеки, Зустріч 8): література закуповується централізовано за заявками випускової кафедри, здобувачі мають вільний доступ до Scopus, Web of Science, ScienceDirect, Research4Life. Університет має розвинену соціально-побутову інфраструктуру, зокрема гуртожитки, спортивні споруди, пункти харчування та медпункт. Завдяки наявності автономних джерел живлення та облаштованому укриттю освітній процес і наукові дослідження в ЗВО не переривaються під час повітряних тривог чи відключень електроенергії. Фінансування освітнього процесу та оновлення МТБ здійснюється в межах кошторису ЗВО та дає змогу підтримувати інфраструктуру в належному стані. Під час огляду МТБ ЕГ пересвідчилася, що наявні ресурси дають змогу досягти програмних результатів навчання. ЕГ вважає, що ОНП повністю відповідає вимогам підкритерію 7.1.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Аспіранти та викладачі ОНП мають вільний і безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності. Учасники освітнього процесу активно користуються цифровими сервісами університету, зокрема Освітнім порталом (https://portal.zp.edu.ua/), системою дистанційного навчання Moodle (https://moodle.zp.edu.ua/) та корпоративною електронною поштою. Як підтвердив здобувач 1-го року навчання (Зустріч 3), корпоративна пошта забезпечує не лише внутрішньоуніверситетську комунікацію, а й дає змогу здобувачам безоплатно отримувати персональні річні академічні ліцензії на розширений пакет штучного інтелекту Gemini. Крім того, для проведення занять та наукових заходів у дистанційному синхронному форматі викладачам надано корпоративні ліцензійні акаунти Zoom (проректор, Зустріч 1; ВСО). Наукова бібліотека (http://library.zp.edu.ua) надає можливість працювати як у читальних залах, обладнаних бездротовим доступом до Інтернету, так і віддалено через електронні ресурси. Під час огляду МТБ ЕГ пересвідчилася, що у бібліотеці облаштовано спеціалізовану зону з ізольованими кабінками, а також парком із семи ноутбуків, які здобувачі можуть забронювати онлайн (огляд МТБ; директорка бібліотеки, Зустріч 8). Здобувачі мають доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science Core Collection, повнотекстових ресурсів Elsevier на платформі ScienceDirect та колекцій наукової літератури Research4Life, а також до українських фахових видань завдяки участі бібліотеки в консорціумі ElibUkr (ВСО; директорка бібліотеки, Зустріч 8). Додатково директорка бібліотеки здійснює індивідуальний супровід профілів НПП і здобувачів в ORCID, Scopus та Google Scholar і проводить вебінари з моніторингу та вибору безоплатних фахових видань. Результати наукової діяльності аспірантів і викладачів, зокрема тексти дисертацій, зберігаються у відкритому інституційному репозитарії (https://eir.zp.edu.ua/). Для проведення занять у дистанційному форматі викладачам надано ліцензійні акаунти Zoom. Для здійснення обчислювальних експериментів за ОНП аспіранти мають безперешкодний доступ до обчислювального сервера Lenovo ThinkSystem SR650 V3 з двома графічними прискорювачами NVIDIA L40 (що підтвердив здобувач 4-го року на Зустрічі 3), ресурси Запорізького європейського цифрового інноваційного хабу ZP EDIH (https://url.zp.edu.ua/sbluo) та Центру HI-RISE, який забезпечено 10 академічними ліцензіями ROBOGUIDE від FANUC Україна та RoboDK. За результатами перевірки ЕГ встановила, що ЗВО використовує виключно ліцензійне та відкрите ПЗ, а програмне забезпечення походження країни-агресора повністю відсутнє. Під час фокус-груп аспіранти підтвердили, що поінформовані про наявні ресурси та використовують їх у своїх дослідженнях. ЕГ вважає, що ОНП повністю відповідає вимогам підкритерію 7.2.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров’я

ЕГ вважає освітнє середовище університету безпечним для життя, фізичного та ментального здоров'я аспірантів. Університет демонструє системний підхід до готовності діяти в надзвичайних ситуаціях. У навчальних корпусах облаштовано укриття та бомбосховище, визначено порядок дій учасників освітнього процесу за сигналами оповіщення та регулярно проводяться тренування з евакуації. Стан навчальних приміщень і гуртожитків відповідає

вимогам охорони праці та пожежної безпеки (https://zp.edu.ua/ohorona-praci), що контролюється профільними підрозділами університету. Безперервність освітнього та наукового процесів у безпечному середовищі забезпечується інфраструктурною автономністю (огляд МТБ, Зустріч 1, 3), що дозволяє проводити освітню діяльність та дає доступ до цифрових сервісів Moodle і Zoom в умовах тривалих відключень електроенергії. Для забезпечення проведення навчальних занять у безпечних умовах ЗВО організовує теоретичну частину освітніх компонентів у синхронному дистанційному форматі (проректор, Зустріч 1), а автоматизована система формування розкладу дозволяє адаптувати графік під індивідуальні потреби аспірантів та умови безпеки (декан, Зустріч 2). Для надання медичної допомоги в університеті функціонує медпункт. Особливу увагу приділено підтримці ментального здоров'я. Психологічна служба (https://zp.edu.ua/students/#psykholohichna-pidtrymka) надає індивідуальні консультації, проводить тренінги та просвітницькі заходи. Потреби та інтереси аспірантів університет вивчає за допомогою опитувань, а для конфіденційних звернень передбачено скриньку довіри (https://zp.edu.ua/trust-box/). Під час фокус-групи здобувачі (Зустріч 3) підтвердили наявність інституційних телефонів довіри та каналів комунікації з адміністрацією. Крім того, інтересами здобувачів опікується Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених і спеціалістів , яке узгоджує рішення щодо підготовки здобувачів та сприяє вирішенню їхніх соціально-побутових питань (Зустріч 4). Під час фокус-груп аспіранти підтвердили, що почуваються в університеті безпечно та знають, куди звертатися в разі потреби. ЕГ вважає, що ОНП повністю відповідає вимогам підкритерію 7.3.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановила, що в університеті функціонує комплексна система підтримки здобувачів вищої освіти, яка враховує специфіку підготовки на третьому рівні. Освітня та організаційна підтримка аспірантів здійснюється насамперед гарантом ОНП, науковими керівниками та відділом аспірантури (https://zp.edu.ua/science/phd/), які супроводжують здобувачів упродовж усього періоду навчання та підготовки дисертації. У разі навчання з використанням технологій дистанційного навчання аспірантам забезпечено постійний доступ до навчальних матеріалів, онлайн-занять і консультацій викладачів. Інформаційна підтримка реалізується через спеціалізований розділ офіційного вебсайту для здобувачів (https://zp.edu.ua/students/), Освітній портал, вебсторінки відділу аспірантури та кафедри, а також через офіційні сторінки в соціальних мережах. Консультативну підтримку з питань публікаційної діяльності надає наукова бібліотека, з правових питань юридичний відділ, з питань кар'єрного розвитку Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників. Соціальна підтримка здобувачів, зокрема пільгових категорій і внутрішньо переміщених осіб, координується профспілковим комітетом студентів, аспірантів та докторантів (https://zp.edu.ua/students/student-union/) та підрозділом соціального захисту. Представництво інтересів аспірантів і їх залучення до наукового життя університету забезпечує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених (https://zp.edu.ua/science/scientific-society/). Підтримка фізичного здоров'я здійснюється із залученням спортивної інфраструктури університету, а ментального здоров'я відповідно до Програми психосоціальної підтримки й розвитку ментального здоров'я за участю психологічної служби. Під час фокус-груп аспіранти позитивно оцінили доступність і своєчасність отримуваної підтримки. ЕГ вважає, що ОНП повністю відповідає вимогам підкритерію 7.4.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановила, що в університеті сформовано нормативні, організаційні та інфраструктурні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Засади інклюзивного навчання визначено низкою внутрішніх документів, оприлюднених у Реєстрі основної нормативної бази (https://docs.zp.edu.ua/). Механізми забезпечення доступності, організації супроводу та надання допомоги особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення встановлює окремий Порядок (https://surl.li/luxijw). Архітектурна доступність навчальних корпусів забезпечується безсходинковими входами та пандусами, облаштовано вбиральні для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Освітній процес може бути організовано з урахуванням індивідуальних потреб здобувачів, зокрема в онлайн-форматі та в асинхронному режимі. Бібліотека надає послуги дистанційно, а навчально-методичні матеріали освітніх компонентів постійно доступні в електронному вигляді. Цифрову інклюзивність освітнього середовища забезпечує адаптація офіційного вебсайту до вимог стандарту ДСТУ EN 301 549, завдяки чому інформація є доступною для користувачів з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату та когнітивними особливостями сприйняття. Звернутися щодо особливих потреб аспіранти можуть через представників Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених та профспілкового комітету, що дає змогу своєчасно виявляти й ураховувати такі потреби. На момент акредитаційної експертизи осіб з особливими освітніми потребами серед аспірантів ОНП немає, однак ЕГ дійшла висновку, що університет готовий забезпечити їм належні умови для навчання. ЕГ вважає, що ОНП повністю відповідає вимогам підкритерію 7.5.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті створено дієву систему запобігання корупції та врегулювання конфліктних ситуацій, яка поєднує чітке нормативне врегулювання з доступними для здобувачів каналами звернень. Антикорупційну політику ЗВО закріплено в Антикорупційній програмі (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/2026/03/prohrama-2026.pdf), а інформацію про її реалізацію зібрано в окремому розділі вебсайту (https://zp.edu.ua/about-university/anticor/). Координацію антикорупційної роботи здійснює уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції, контакти якої оприлюднено на вебсайті. Положення про врегулювання конфліктних ситуацій (https://zp.edu.ua/uploads/pubdocs/2023/Nakaz_N84_vid_04.04.23.pdf) визначає алгоритм розгляду конфліктних ситуацій, який здійснює постійно діюча комісія. Протидії булінгу присвячено окремий розділ вебсайту (https://zp.edu.ua/about-university/public-info/anti-bullying/), де здобувачі можуть ознайомитися з порядком дій і наслідками для винних осіб. ЕГ позитивно оцінює різноманітність каналів зворотного зв'язку. Аспірант може звернутися безпосередньо, через електронну форму (https://surl.li/eqtbqy), телефонну лінію довіри або анонімно через скриньки довіри (https://zp.edu.ua/trust-box/), а за потреби отримати підтримку профспілкового комітету чи Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених. Під час фокус-груп аспіранти чітко пояснили, до кого і в який спосіб звертатимуться в разі виникнення проблемної ситуації. Випадків корупції, цькування, дискримінації чи сексуальних домагань на ОНП не зафіксовано. ЕГ вважає, що ОНП повністю відповідає вимогам підкритерію 7.6.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність ОНП вимогам підкритеріїв 7.1–7.6. Зокрема, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення дає змогу досягти мети та програмних результатів навчання (п. 7.1). Аспіранти та викладачі мають вільний і безоплатний доступ до інфраструктури, бібліотечних ресурсів і міжнародних наукометричних баз (п. 7.2). Освітнє середовище є безпечним для життя, фізичного та ментального здоров'я здобувачів (п. 7.3). Аспірантам надається освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка (п. 7.4). В університеті створено умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами (п. 7.5). Антикорупційну політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій унормовано й оприлюднено, вони доступні всім учасникам освітнього процесу (п. 7.6). Вимоги всіх підкритеріїв виконано, суттєвих і несуттєвих недоліків не виявлено, проте наявні практики не мають зразкового характеру. Таким чином, ЕГ відзначає відповідність ОНП Рівню «В» за Критерієм 7.

Недоліки

Суттєвих та несуттєвих недоліків за Критерієм 7 ЕГ не було виявлено.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує систематично оновлювати матеріально-технічну базу університету, зокрема комп'ютерне та обчислювальне обладнання, що використовується для реалізації ОНП. 2. Керівництву університету надалі розвивати безбар'єрне освітнє середовище та створювати комфортні умови навчання для всіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В ЗВО послідовно та системно функціонує нормативно визначена процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм. Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості регламентується комплексом інституційних документів (доступних у розділі 4.1 нормативної бази ЗВО https://zp.edu.ua/about-university/regulatory-framework/): Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУ «Запорізька політехніка»; Політикою та Принципами забезпечення якості вищої освіти і освітньої діяльності; Положенням про гаранта освітньої програми. Процедура розроблення та періодичного перегляду ОНП здійснюється проєктною групою з залученням провідних науковців, здобувачів та стейкхолдерів із подальшим затвердженням рішенням Вченої ради університету. Постійне вдосконалення програми

підкріплене впровадженням інституційного, а узагальнені аналітичні матеріали та оцінки систематично оприлюднюються у відкритому доступі в розділі. Щорічний аналітичний моніторинг ОНП здійснюється гарантом програми. У ході моніторингу аналізуються результати атестації здобувачів, дані соціологічних опитувань, рекомендації роботодавців і випускників, нормативні зміни в галузі, а також можливі кадрові та ресурсні ризики. Підсумковий щорічний звіт гаранта виноситься на засідання кафедри, де протокольно фіксуються конкретні рішення щодо актуалізації програми, призначаються відповідальні особи та строки виконання завдань. ЕГ відзначає, що процес розроблення та оновлення ОНП носить прозорий та інклюзивний характер. Зокрема, у редакції ОНП 2024 року на етапі обговорення вимог стандарту вищої освіти та формулювання цілей до складу робочої групи була залучена аспірантка О. Юськів, за участю якої відповідно ВСО сформовано розширений перелік результатів навчання (ПРН12–ПРН16); у редакції ОНП 2026 року до робочої групи увійшов здобувач і представник роботодавців Д. Ропало, який брав участь у реструктуризації програмних результатів та адаптації змісту до оновленого опису предметної області, про що він повідомив на фокус-групі зі стейкхолдерами (Зустріч 6). Експертна група підтверджує, що ЗВО дотримується визначених внутрішніх процедур, забезпечуючи системний і регулярний моніторинг та актуалізацію ОНП. Таким чином ЕГ вважає, що ОНП відповідає підкритерію 8.1.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі в.о. третього (освітньо-наукового) рівня безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесів періодичного перегляду ОНП і процедур забезпечення якості як повноправні учасники. ЗВО та робоча група ОНП демонструють відкритість до ініціатив аспірантів і враховують їхні пропозиції під час оновлення змісту та структури ОК (Зустріч 1, 2, 5, 6). Аспірантка О. Юськів увійшла до складу робочої групи ОНП 2024 р., взявши активну участь у обговоренні вимог Стандарту вищої освіти, формулюванні цілей та розширенні переліку ПРН відповідно до ВСО. У робочій групі ОНП ред. 2026 р. здобувач та одночасно представник стейкхолдерів Д. Ропало брав безпосередню участь в адаптації змісту предметної області та реструктуризації ПРН. За ініціативою аспірантів зміст фахових освітніх компонентів було збагачено практикоорієнтованими темами, що відповідають сучасним напрямам наукових досліджень, що було підтверджено ЕГ на фокус-групі зі здобувачами в.о. (Зустріч 5). Зокрема, гарант ОНП наголосила, що аспіранти запропонували включити онтологічні методи прийняття рішень до ОК «Інтелектуальні методи і алгоритми прийняття рішень в умовах невизначеності». За пропозицією здобувача 2-го р. навч. до змісту дисципліни було додано тематику OLAP-технологій, що було також підтверджено представником мережі «Аптеки Запоріжжя» (Зустріч 6). А за ініціативою випускника 2026 р. було впроваджено розділ щодо цифрових двійників. Постійний зворотний зв'язок реалізується як через офіційні, так і через неформальні канали комунікації. Як підтвердила зав.кафедри САОМ (Зустріч 1), усі пропозиції аспірантів фіксуються, здобувачі є постійними учасниками засідань кафедри. Голова НТСА (Зустріч 4) відзначив, що в ЗВО функціонує трирівнева система вивчення думки здобувачів: опитування через Moodle, анкетування в Google Forms та кафедральні опитування. Під час фокус-групи здобувачі (Зустріч 3) серед ключових інструментів зворотного зв'язку та захисту своїх прав назвали Скриньку довіри, звернення до НТСА та семестрове звітування 2р. на рік на засіданнях кафедри. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених і спеціалістів (НТСА) систематично долучається до наукового розвитку аспірантів і представляє їх інтереси у вищих колегіальних органах, де, в тому числі, розглядаються питання розробки, оновлення, моніторингу та удосконалення освітніх програм (https://zp.edu.ua/science/scientific-society/). Голова НТСА (Зустріч 4) додатково підкреслив, що товариство бере безпосередню участь у процедурах забезпечення якості, зокрема обов'язково погоджує рішення щодо відрахування та поновлення здобувачів третього рівня. Під час інтерв'ювання здобувачів ЕГ переконалася у наявності дієвого зворотного зв'язку між аспірантами, гарантом та випусковою кафедрою, що свідчить про реальну партнерську взаємодію в системі забезпечення якості освітньої програми. Таким чином ЕГ вважає, що ОНП відповідає підкритерію 8.2.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці та їхні профільні об'єднання є активними суб'єктами та повноправними партнерами у процесах розроблення, періодичного перегляду й забезпечення якості ОНП. Залучення стейкхолдерів до системи забезпечення якості ОНП здійснюється за кількома ключовими напрямами. Під час оновлення змісту програми кафедра системного аналізу та та математичного моделювання аналізує аналітичні огляди й рекомендації провідних галузевих об'єднань, зокрема ІТ-асоціації України, Регіонального кластеру «Інженерія, автоматизація, машинобудування» та Ради роботодавців і підприємців. Комунікація із працедавцями системно підтримується через Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників, а також масштабні щорічні події. Зворотний зв'язок акумулюється шляхом проведення опитувань роботодавців та збору офіційних відгуків і рецензій на ОНП, які систематично обговорюються на засіданнях кафедри й враховуються при корегуванні програмних результатів навчання (https://zp.edu.ua/department/saom/zvorotnyj-zv-iazok-shchodo-iakosti-osvity-kafedry-systemnoho-analizu-ta-obchysliuvalnoi-matematyky/). Університет має довготривалу історію партнерства з ІОК. У межах цієї співпраці регулярно проводяться спільні науково-методологічні семінари - зокрема заходи 09.04.2024 та 11.04.2025. Яскравим результатом такої синергії є працевлаштування випускника ОНП С. Ведмедєва (https://zp.edu.ua/science/phd-councils/15589/) на посаду молодшого наукового співробітника ІОК. Аспірант другого року навчання, який є головним менеджером із цифрового маркетингу фармацевтичного бізнесу (підприємство є партнером кафедри з

2018 року), увійшов до складу Робочої групи з розробки ОНП 2026 року, безпосередньо поєднуючи експертизу практикуючого фахівця та здобувача вищої освіти (Зустріч 1, 6). Експертна група підтверджує, що взаємодія з роботодавцями за ОНП «Системний аналіз» має практичний, системний та взаємовигідний характер, а пропозиції ринку праці реалістично враховуються під час перегляду освітньо-наукової програми, таким чином ЕГ вважає, що ОНП відповідає підкритерію 8.3.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В ЗВО та на випусковій кафедрі системного аналізу та математичного моделювання присутня система збирання, аналізу та врахування інформації стосовно працевлаштування та кар'єрного зростання випускників ОНП. Моніторинг кар'єрного шляху випускників реалізується через комбінацію інституційних та кафедральних інструментів. В університеті функціонує «Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників» (https://zp.edu.ua/about-university/units/employment-center/), який здійснює систематичний аналіз ринку праці, формує базу вакансій, проводить кар'єрні заходи, ярмарки вакансій та надає консультації здобувачам щодо побудови професійної траєкторії й підготовки резюме. Випускова кафедра підтримує постійні зв'язки з випускниками аспірантури через соціальні мережі (зокрема через офіційну Facebook-групу кафедри САОМ https://www.facebook.com/groups/SAOM.NUZP), а також за допомогою спеціалізованих інструментів анкетування (зокрема Google-форми моніторингу випускників). Отримані пропозиції та зворотний зв'язок аналізуються й враховуються під час щорічного перегляду ОНП. Випускники та аспіранти старших курсів залучаються до проведення вебінарів, майстер-класів і круглих столів для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, ділячись практичним досвідом і науковими здобутками. Експертна група відзначає ефективність підготовки на ОНП та позитивну динаміку працевлаштування випускників за фахом. Зокрема, на фокус-групі з НПП (Зустріч 5) був присутній старший викладач, який є випускником даної ОНП у 2026 році. Експертна група підтверджує, що ЗВО здійснює належний супровід та аналіз кар'єрного шляху випускників ОНП, а накопичений досвід є важливим джерелом для подальшого вдосконалення освітнього процесу, таким чином ОНП відповідає підкритерію 8.4.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система внутрішнього забезпечення якості освіти (СВЗЯО) ЗВО функціонує на 3 рівнях - кафедральному, факультетському та університетському (https://zp.edu.ua/programs/phd/f4/). Дієвість та гнучкість системи реагування ЗВО підтверджується послідовним оновленням ОНП з 2016 р. У 2021 р. на основі внутрішнього аналізу оптимізовано перелік і обсяг нормативних ОК. Після затвердження у 2024 р. Стандарту ВО за спеціальністю 124 ОНП було приведено до нових вимог на 2024/2025 н. р. До розробки ред. ОНП 2024 р. як члена робочої групи було залучено аспірантку О. Юськів. Відповідно до ВСО регулярний зворотний зв'язок від здобувачів дав змогу гнучко адаптувати лабор. практикум ОК «Системна методологія дослідження…», ОК «Інтелектуальні методи і алгоритми прийняття рішень…» під тематичний фокус їхніх дисертацій. У 2026 р. до складу Робочої групи увійшов здобувач та представник фарм.ринку Д. Ропало. Під час акредитаційної експертизи ЕГ не виявила суттєвих або системних критичних недоліків СВЗЯО, наявність яких свідчила б про неефективність внутрішніх процедур чи відсутність управлінської реакції. Водночас у ході детального аналізу окремих критеріїв ЕГ було зафіксовано низку локальних несуттєвих зауважень і технічних неточностей (зокрема щодо оформлення силабусів, окремих формулювань у супровідній документації, технічних розбіжностей у нормативних актах щодо дистанційних іспитів, нерівномірності розподілу годин тижн.навантаження). З огляду на вимоги до оцінювання ефективності СВЗЯО, ЕГ проаналізувала стан їх виявлення та реагування на них: 1. Зафіксовані несуттєві розбіжності носять переважно локальний, технічний характер і не є наслідком глибинних системних збоїв. СВЗЯО ЗВО охоплює широкий спектр регулярних інструментів моніторингу (апеляційні процедури, опитування здобувачів і роботодавців, рейтингове оцінювання НПП, робота комісій із академ.доброчесності). Проте частину техн.неточностей внутрішні підрозділи зафіксували як такі, що потребують планової актуалізації. 2. Реагування на поточні зміни здійснюється оперативно на рівні випускової кафедри, НМК та відділів ЗВО, є формалізовані процедури внесення змін до ОП, регулярного оновлення нормативної бази та проведення постакредитаційного моніторингу. Оскільки виявлені зауваження не є суттєвими, вони розглядаються як зона поточного вдосконалення для кафедральних і факультетських органів управління. 3. До процесів моніторингу та обговорення змін залучаються ключові стейкхолдери (аспіранти, викладачі, роботодавці), результати опитувань та аналітичні довідки оприлюднюються у спеціалізованих розділах на вебсайті. Таким чином, СВЗЯО ЗВО демонструє достатній рівень спроможності виявляти поточні робочі завдання та реагувати на них. Наявність окремих несуттєвих технічних недоліків не руйнує загальну цілісність системи якості, а слугує підґрунтям для подальшого вдосконалення внутрішніх процедур і документального супроводу ОНП, таким чином ЕГ відзначає, що ОНП відповідає підкритерію 8.5 частково.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки попередні акредитаційні експертизи ОНП завершувалися умовними рішеннями за Постановою, прямих рекомендацій ЕГ щодо цієї ОНП не було. Проте на рівні ЗВО забезпечено системне узагальнення результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Зауваження та рекомендації, отримані під час акредитацій інших ОП (зокрема маг.програми зі спец. 124 «Системний аналіз», що успішно пройшла акредитаційну експертизу навесні 2026 року), розглядаються як загальноуніверситетський позитивний досвід і дієвий інструмент до вдосконалення. Для аналізу та поширення найкращих практик зовнішнього забезпечення якості в ЗВО регулярно проводяться онлайн-семінари (експерт міжнародної групи реформ МОН України проф. В. Є. Бахрушин (Зустріч 5 з ЕГ), проректор з науково-педагогічної роботи і перспектив розвитку Р. А. Куликовський (Зустріч 1 з ЕГ)), де аналізуються типові помилки, вимоги до самоаналізу та успішні кейси проходження акредитацій. З урахуванням рекомендацій зовнішніх експертних груп на університетському та кафедральному рівнях запроваджено низку системних змін і покращень: 1. На вебсайті випускової кафедри створено постійно діючий розділ https://zp.edu.ua/department/saom/zvorotnyj-zv-iazok-shchodo-iakosti-osvity-kafedry-systemnoho-analizu-ta-obchysliuvalnoi-matematyky/, де відкрито оприлюднено результати періодичних опитувань здобувачів, випускників, роботодавців і НПП, а також аналітичні довідки та прийняті за ними управлінські рішення. На рівні ЗВО запроваджено уніфіковану форму внутрішнього постакредитаційного моніторингу (https://zp.edu.ua/about-university/regulatory-framework/) з відкритим доступом до фіксації зауважень і рекомендацій ЕГ та ГЕР. Ухвалено Порядок забезпечення доступності, супроводу та допомоги особам з інвалідністю та маломобільним групам (наказ № 382 від 04.09.2026 р.), а також затверджено Програму з психосоціальної підтримки й розвитку ментального здоров'я (наказ № 411 від 05.09.2025 р.). Університет успішно підтвердив відповідність стандартам, отримавши сертифікат ISO 9001 «Система управління якістю». Випускова кафедра оперативно імплементувала рекомендації, надані експертними групами під час весняних акредитацій 2026 року (зокрема щодо розширення залучення стейкхолдерів, підвищення мотивації до академічної мобільності й наукової активності). Зокрема, до співпраці та круглих столів активно долучаються роботодавці, активовано залучення аспірантів до міжнародних грантових заявок (Erasmus+, Horizon Europe) та держбюджетних досліджень. Університетом також реалізується план модернізації інфраструктури з урахуванням норм безбар'єрності, облаштування укриттів і супроводжуючих інформаційних вказівників. ЕГ констатує, що університет і випускова кафедра демонструють високий ступінь інституційної зрілості, критично аналізуючи результати зовнішніх оцінювань (зокрема досвід інших програм) і вчасно впроваджуючи необхідні корективи для підвищення якості підготовки докторів філософії, таким чином ОНП відповідає підкритерію 8.6.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЗВО послідовно та цілеспрямовано формується стала культура якості освіти, що забезпечує безперервний розвиток ОНП та освітньої діяльності за нею. Концептуальні засади функціонування системи внутрішнього забезпечення якості закріплені в Політиці забезпечення якості ВО і освітньої діяльності НУ "Запорізька політехніка" (наказ ректора № 463 від 11.11.2024 р.). ЗВО реалізує сучасну систему забезпечення якості, дієвість якої підтверджено міжнародним сертифікатом системи управління якістю ISO 9001. Внутрішня система забезпечення якості має чітко структурований багаторівневий характер, що охоплює взаємодію всіх учасників освітнього процесу: 1. Здобувачі вищої освіти: усвідомлено дотримуються принципів академічної доброчесності, беруть участь у формуванні індивідуальних освітніх траєкторій та систематичному анкетуванні щодо якості викладання. 2. Гарант ОНП, випускова кафедра та робоча група: здійснюють поточний контроль відповідності програми освітнім стандартам; проходять щорічне рейтингове оцінювання НПП https://rating.zp.edu.ua/results; постійно підвищують кваліфікацію; аналізують результати опитувань здобувачів (https://zp.edu.ua/department/saom/). 3. Науково-методична комісія факультету комп'ютерних наук та технологій (НМК ФКНТ) забезпечує розгляд і затвердження навчальних планів, методичних матеріалів та результатів підвищення кваліфікації НПП. Студентське самоврядування та Наукове товариство беруть участь в адмініструванні процесів якості. 4. Навчальний відділ, навчально-методичний відділ, відділ перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти, а також Науково-методична рада ЗВО забезпечують нормативно-правове, організаційне та моніторингове супроводження освітнього процесу відповідно до затверджених положень. 5. Ректорат здійснює стратегічне управління якістю, а роботодавці надають зворотний зв'язок для адаптації ОНП до вимог ринку. Розвитку культури якості та академічного лідерства сприяє регулярне проведення масштабних заходів та наявність високої фахової експертизи в університеті: проведення Всеукраїнських форумів, освітніх ініціатив, а також щорічних заходах (https://zp.edu.ua/dni-osvitnogo-liderstva-2025, https://zp.edu.ua/edulead-2026/, https://zp.edu.ua/acad-integrity-ua/), в тому числі за участю експертів НА та МОН України; проф. В. Є. Бахрушин є координатором Сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України, куратором НМК з галузі 12 (зокрема зі спеціальності 124 «Системний аналіз»), членом Національної команди експертів з реформування вищої освіти (HERE Erasmus+), а також членом Генеральної асамблеї EURASHE та спільноти QA CoP EURASHE (з 2023 р.). ЕГ підтверджує, що в ЗВО сформована та функціонує зріла культура якості освіти, яка гарантує сталий розвиток і постійне вдосконалення ОНП «Системний аналіз», ОНП відповідає підкритерію 8.7.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність ОНП вимогам підкритеріїв 8.1–8.4, 8.6, 8.7. Зокрема, ЗВО послідовно та прозоро здійснює визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітньо-наукової програми

(п. 8.1); здобувачі вищої освіти третього рівня залучені до перегляду ОНП та процедур забезпечення якості як повноправні партнери, а їхні пропозиції щодо наповнення ОК та лабораторних робіт реально враховуються (п. 8.2); роботодавці та їхні об'єднання (зокрема ІОК, ІТ-кластери) беруть активну участь у перегляді програми та викладацькій/науковій діяльності (п. 8.3); у ЗВО та на кафедрі наявна практикована система моніторингу та аналізу кар'єрного шляху випускників (п. 8.4); результати зовнішнього забезпечення якості (включаючи досвід акредитації магістерських програм навесні 2026 року) системно враховуються під час перегляду ОНП (п. 8.6); в академічній спільноті університету сформована та функціонує культура якості освіти, що підтверджено сертифікатом ISO 9001 та високим рівнем залученості провідних науковців ЗВО до реформування вищої освіти на національному та міжнародному рівнях (п. 8.7). Водночас за підкритерієм 8.5 встановлено часткову відповідність, оскільки наявний несуттєвий недолік СВЗЯО щодо виявлення та вчасного реагування на сукупність несуттєвих недоліків і технічних неузгодженостей у супровідній, нормативній та навчально-методичній документації ОНП, ідентифікованих за Критеріями 2, 3, 4, 5, 6, 9 та 10. З огляду на те, що виявлені зауваження не мають системного критичного характеру та не перешкоджають досягненню цілей ОНП, ЕГ відзначає відповідність ОНП Рівню «В» (повна відповідність) за Критерієм 8. В контексті Критерію 8 ЕГ визначила, що позитивними практиками ОНП є: 1. Запровадження практики внутрішнього постакредитаційного моніторингу ОП в ЗВО із фіксацією рекомендацій та заходів у відкритому доступі. 2. Потужний експертно-консультаційний потенціал університету у сфері забезпечення якості освіти (зокрема активна участь НПП кафедри у роботі НМР МОН України та європейських об'єднаннях із забезпечення якості, таких як EURASHE).

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 8 ЕГ не виявила. Несуттєвими недоліками ОНП в контексті Критерію 8 (за п. 8.5) ЕГ відзначає: Система внутрішнього забезпечення якості освіти (СВЗЯО) демонструє недостатню ефективність інструментів поточного моніторингу та перевірки точності даних, внаслідок чого не було вчасно виявлено та усунено низку несуттєвих недоліків і технічних помилок за іншими критеріями (зокрема: технічні неточності в поданні даних ОНП у системі НА та неузгодженості щодо вибіркових компонентів у Критерії 2; розбіжності у Правилах прийому та програмах іспитів у Критерії 3; технічні помилки в оцінювальних матрицях та формах контролю у Критеріях 4 і 5; неповне відображення процедур конкурсного відбору НПП у Критерії 6; відсутність чітко визначених строків обговорення у Критерії 9; нерівномірність публікаційної активності здобувачів у Критерії 10).

Рекомендації

ЕГ рекомендує: 1. Профільному проректору, Навчально-методичному відділу та випусковій кафедрі до початку 2026–2027 н. р. провести повну звірку та гармонізацію нормативно-правової бази, Положень і навчально-методичного забезпечення ОНП (силабусів, матриць оцінювання, правил прийому), усунувши виявлені технічні розбіжності та неузгодженості. 2. Відділу перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти підвищити ретельність і якість періодичних аудитів освітньої документації на етапі передпідготовки та самооцінювання програм, розробивши деталізований чек-лист виявлення технічних і формальних помилок.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов‘язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативне забезпечення освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» сформовано відповідно до вимог чинного законодавства і зосереджено в Реєстрі основної нормативної бази університету (https://docs.zp.edu.ua/). Реєстр має тематичну структуру і забезпечує вільний доступ до документів без авторизації. Права та обов'язки учасників освітнього процесу визначено, зокрема, Статутом університету, Положенням про організацію освітнього процесу, Порядком реалізації права на академічну мобільність, Кодексом академічної доброчесності та Правилами прийому. Офіційний вебсайт університету (https://zp.edu.ua/) адаптовано до вимог стандарту цифрової доступності ДСТУ EN 301 549. Для оперативного отримання інформації користувачі сайту можуть скористатися ШІ-помічником, який цілодобово відповідає на питання щодо вступу, навчання, новин і подій університету, що пришвидшує пошук інформації, зокрема нормативних документів, та загалом покращує доступність. Для осіб з порушеннями зору та іншими особливими потребами на сайті передбачено режим доступності з можливістю налаштування відображення контенту. ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 9.1.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

В університеті сформовано систему публічного обговорення освітніх програм. На сторінці освітньої програми (https://zp.edu.ua/programs/phd/f4) оприлюднено чинну редакцію ОНП, а також проєкти програми для громадського обговорення. Для отримання зауважень і пропозицій сторінку доповнено формою «Зворотний зв'язок щодо програми», через яку будь-яка заінтересована особа може надіслати свої відгуки із зазначенням своєї ролі. Додатковими каналами отримання пропозицій є опитування здобувачів і роботодавців та анкетування випускників, результати яких обговорюються на засіданнях кафедри. Під час фокус-груп ЕГ встановила, що пропозиції аспірантів, роботодавців і представників академічної спільноти, висловлені в ході обговорень ОНП, враховано при її оновленні. ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 9.2.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

НУ «Запорізька політехніка» забезпечує відкритий доступ до інформації про ОНП в обсязі, достатньому для інформування вступників, аспірантів, роботодавців та інших заінтересованих сторін. На сторінці освітньої програми (https://zp.edu.ua/programs/phd/f4/) оприлюднено чинну редакцію ОНП, яка містить мету, програмні результати навчання, перелік і структуру освітніх компонентів, а також відомості про форму атестації. Навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів розміщено в системі дистанційного навчання Moodle (https://moodle.zp.edu.ua/), до якої аспіранти мають вільний доступ. Порядок формування індивідуальної освітньої траєкторії визначено Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір освітніх компонентів (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/2026/10/nakaz_n362_vid_28_08_2026.pdf), а інформацію щодо вибору дисциплін зведено на окремій сторінці вебсайту (https://zp.edu.ua/elective-courses/). Вибір дисциплін здійснюється в електронному кабінеті здобувача на Освітньому порталі (https://portal.zp.edu.ua/). Заінтересовані сторони можуть також ознайомитися зі складом разових спеціалізованих вчених рад і текстами дисертацій, оприлюдненими на окремій сторінці вебсайту (https://zp.edu.ua/science/phd-councils/). Під час інтерв'ювання фокус-груп аспіранти підтвердили, що мають вільний доступ до інформації про ОНП. ЕГ констатує, що оприлюднена інформація є актуальною, достовірною та достатньою для інформування заінтересованих сторін, і вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 9.3.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність ОНП вимогам підкритеріїв 9.1–9.3. Зокрема, права та обов'язки учасників освітнього процесу визначено чіткими й зрозумілими внутрішніми документами, які зосереджено в Реєстрі основної нормативної бази університету та які є у вільному доступі (п. 9.1). На сторінці освітньої програми оприлюднено чинну редакцію ОНП та її проєкти, а форма зворотного зв'язку дає змогу заінтересованим сторонам подавати зауваження та пропозиції (п. 9.2). Інформація про ОНП, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів оприлюднена у відкритому доступі в обсязі, достатньому для інформування заінтересованих сторін (п. 9.3). Проте наявні окремі несуттєві недоліки щодо організації громадського обговорення проєктів ОНП (п. 9.2). Таким чином, ЕГ відзначає відповідність ОНП Рівню «В» за Критерієм 9.

Недоліки

Суттєвих та несуттєвих недоліків за Критерієм 9 ЕГ не виявила.

Рекомендації

Під час наступного перегляду ОНП гаранту доцільно використати досвід кафедри щодо оприлюднення результатів оцінювання якості освіти за іншими ОП та зазначати строки громадського обговорення проєкту ОНП, а після його завершення оприлюднювати результати із зазначенням урахованих пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП орієнтований на повноцінну та комплексну підготовку аспірантів до розв'язання складних наукових і прикладних задач у галузі системного аналізу та науки про дані, а також на системне опанування методології дослідницької та викладацької діяльності. ОНП розроблено у повній відповідності до вимог Національної рамки кваліфікацій (8 рівень НРК), Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) та з урахуванням Положень Стандарту вищої освіти за спеціальністю 124 «Системний аналіз» для третього (освітньо-наукового) рівня (затвердженого наказом МОН України від 11.06.2024 р. № 828). Концепція програми базується на досягненні Інтегральної компетентності — здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі системного аналізу та науки про дані, генерувати нові наукові ідеї, застосовувати сучасну методологію дослідницької та педагогічної діяльності, а також проводити самостійне наукове дослідження з вагомими теоретичними та практичними результатами. Структура підготовки здобувачів гармонійно поєднує освітню та наукову складові. Загальнонаукова та дослідницька підготовка виражається в набутті універсальних дослідницьких, мовних, організаційних та правових компетентностей забезпечується опануванням обов'язкових компонентів — ОК «Іноземна мова наукового спрямування», ОК «Філософія науки та інновацій», ОК «Управління науковими проєктами» та ОК «Захист інтелектуальної власності». Спеціальна (фахова) підготовка включає теоретико-методологічну та прикладну підготовка за спеціальністю реалізується через обов'язкові компоненти ОК «Системна методологія дослідження інформаційних процесів в умовах невизначеності» та ОК «Інтелектуальні методи і алгоритми прийняття рішень в умовах невизначеності», змістове наповнення яких узгоджене з актуальними науковими інтересами аспірантів та тематикою їхніх дисертаційних робіт. Опанування методології, методик і практичних навичок науково-педагогічної діяльності гарантується вивченням ОК «Методологія науково-педагогічної діяльності» та закріплюється під час проходження ОК «Науково-педагогічна практика». ЕГ відзначає, що змістове наповнення ОНП забезпечує системне формування дослідницьких і викладацьких компетентностей здобувачів, повністю відповідає вимогам 8-го рівня НРК та створює належне підґрунтя для виконання якісного дисертаційного дослідження. ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 10.1.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Дослідження аспірантів ОНП ведуться за п'ятьма напрямами кафедри, за кожним закріплено керівника (https://zp.edu.ua/department/saom/research-areas/). Теми прив'язано до НДР 05014 «Прийняття ефективних рішень на основі інтелектуальних технологій та відкритих даних» (2025–2026). Керівника призначають наказом ректора (п. 19 Порядку, затвердженого постановою КМУ №261), теми затверджує науково-технічна рада (НТР). Завідувачка аспірантури (З7) підкреслила, що керівник повинен мати кваліфікацію за дипломом або щонайменше три статті за напрямом. Здобувач 4-го року навчання працює над темою «Методи управління графовими базами даних». Його науковим керівником призначено гаранта ОНП, професорку кафедри (наказ від 22.12.2023 №784-С), а тему затверджено НТР (протокол від 26.04.2024 №4). Відповідність теми напряму керівниці підтверджують дві спільні публікації в Scopus з онтологій і графових баз даних. Дослідження виконується на даних Інституту олійних культур НААН. Поновлений здобувач 4-го року навчання (заочна форма) працює над темою «Моделювання прозорої взаємодії освіти та бізнесу в умовах цифрової економіки на основі технологій блокчейн». Його науковим керівником призначено доцента кафедри (наказ від 08.09.2025 №603-С), а тему затверджено НТР (протокол від 18.09.2025 №8). Тема відповідає напряму керівника «блокчейн-технології для аналізу освітніх систем». У 2025–2026 рр. здобувач і керівник опублікували три спільні статті у фаховому виданні. Здобувач 3-го року навчання працює над темою «Моделювання складної системи функціонування мозку людини». Його науковим керівником призначено доцента кафедри (наказ від 11.10.2024 №707-С), а тему затверджено НТР (протокол від 22.10.2024 №9). Тема відповідає напряму керівника «методи машинного навчання для аналізу нейробіологічних даних». Здобувач і керівник мають чотири спільні тези доповідей (2025–2026), а також підготували статтю до Journal of Medical and Biological Engineering. Здобувач зазначив, що разом із керівником шукав зарубіжних партнерів і грантові можливості в напрямі машинного навчання в охороні здоров'я. Двоє здобувачів 2-го року навчання працюють під керівництвом гаранта ОНП, професорки кафедри (наказ від 31.10.2025 №805-С). Їхні теми затверджено НТР (протокол від 27.11.2025 №12). Теми обох відповідають науковим спрямуванням керівників, один зі здобувачів має спільні публікації з керівником. Для міждисциплінарного дослідження здобувачці, яка захистилася у 2025 р., призначили двох керівників: професорку кафедри та представника підприємства (наказ від 28.02.2025 №114/1-С).

Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямам досліджень їхніх керівників. ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам підкритерію 10.2.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

НУ «ЗП» має досвід утворення разових спеціалізованих вчених рад для атестації аспірантів ОНП. У 2025–2026 рр. на підставі п. 17 Порядку №44 і рішень Вченої ради утворено три ради: наказ від 26.03.2025 №188-С (протокол Вченої ради №8 від 25.03.2025) – захист дисертації «Методи, моделі та інформаційна технологія аналізу енергозбереження металургійного підприємства»; рада PhD 14435, наказ від 28.05.2026 №274-С (протокол №12 від 26.05.2026) – захист дисертації «Підтримка прийняття рішень щодо відновлення пошкоджених об'єктів за умов невизначеності на основі інтелектуальних технологій»; рада PhD 15589, наказ від 29.06.2026 №338-С (протокол №13 від 26.06.2026) – захист дисертації «Підтримка прийняття рішень при вирощуванні соняшнику на основі цифрової технології фенотипування». Кожна рада складається з голови, двох рецензентів із ЗВО і двох опонентів з інших ЗВО: ХНУМГ імені О.М. Бекетова, УДУНТ, НТУ «Дніпровська політехніка», НУ «Львівська політехніка», КНУ імені Тараса Шевченка. На сайті (https://zp.edu.ua/science/phd-councils/) оприлюднено накази, склад рад, дисертації, висновки, рецензії та відгуки з КЕП, відеозаписи захистів і рішення рад. Захисти відбуваються у змішаному форматі з онлайн-трансляцією. На зустрічі з НПП (35) професор кафедри повідомила, що для аспірантів 4 року навчання визначено потенційних опонента й рецензента. Професор кафедри, голова Вченої ради зазначили, що до рад залучають колег із суміжних кафедр, які мають докторські дисертації та монографії за суміжною тематикою. На запит ЕГ надано переліки кандидатів до рад для аспірантів 3–4 років навчання. Для поновленого здобувача 4-го року навчаня публікації рецензента з кафедри інформаційної безпеки і резервного голови відповідають тематиці; у голови та другого рецензента однакові переліки з трьох статей (стосуються методів багатокритеріальної оптимізації). Здобувач 4-го року (управління графовими базами даних, онтології): публікації кандидатів стосуються маркетингу агропідприємств, систем контролю доступу та формування команд і зосереджені на інших напрямах, ніж тематика дисертації здобувача. Фахівці кафедри САОМ, які працюють з онтологіями, є керівником або співавтором публікацій аспіранта. Для здобувача 3-го року (моделювання функціонування мозку) – публікації двох кандидатів відповідають тематиці дисертацій не повною мірою, третього – дотичні частково. ЗВО здатний формувати разові спеціалізовані вчені ради, процедуру захисту дотримано, інформацію оприлюднено. Для здобувачів 3–4 років навчання коло потенційних членів рад, тематика яких відповідає дисертаціям, сформовано частково. ЕГ вважає, що ОНП частково відповідає вимогам підкритерію 10.3.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Здобувачі мають можливість безоплатно апробовувати результати досліджень на конференціях, які організовує НУ «ЗП»: CMIS (https://url.zp.edu.ua/u8v8w) і BESD (https://url.zp.edu.ua/jg0qp); «Тиждень науки» (https://url.zp.edu.ua/n68dh); науково-практичний семінар «Комбінаторні конфігурації та їхні застосування» (https://url.zp.edu.ua/bqsk1); конференція «Інформаційні технології: теорія і практика» (https://url.zp.edu.ua/a3xlx, відповідальна особа – Бакурова А.В.). Здобувачі доповідають на заходах партнерів, зокрема Дніпровської політехніки, як зазначили на відкритій зустрічі. Публікуватися вони можуть, зокрема, у журналі ЗВО «Радіоелектроніка, інформатика, управління» (категорія «А», WoS), публікації безоплатні (https://ric.zp.edu.ua/index). Двічі на рік здобувачі доповідають про отримані результати на засіданні кафедри САОМ. Звіт обговорюють, науковий керівник його оцінює, кафедра ухвалює рішення, звіти зберігають у відділі аспірантури (зустрічі 1, 3, 5). Гарант ОНП проводить «Аспірантські студії з системного аналізу та науки про дані» – лекції-дискусії у форматі невеликих конференцій (https://url.zp.edu.ua/xse6j). На них обговорюють тематику дисертацій і формують напрями тез і статей (зустріч 5). За інформацією головного бухгалтера, з 2024 р. ЗВО відряджає й оплачує участь у конференціях (зустріч 8). Наукова бібліотека ЗВО (зустріч 8, огляд МТБ) надає доступ до Scopus і WoS, адмініструє репозитарій кваліфікаційних робіт, безоплатно перевіряє роботи на текстові збіги, супроводжує профілі НПП в ORCID, Scopus і Google Scholar, проводить вебінари з вибору безкоштовних журналів. Здобувачі мають доступ до ліцензійного MATLAB і розширеного пакета Gemini (зустріч 3, огляд МТБ). Під час огляду МТБ ЕГ продемонстрували Центр смарт-інженерії, лабораторію паралельної обробки даних і лабораторію моделювання роботизованих систем. Здобувач 4-го року навчання користувався університетським сервером для обчислень у дисертаційному дослідженні (зустріч 3). Завдяки автономним джерелам енергії ці ресурси доступні незалежно від відключень. Інститут олійних культур НААН України за спільним договором надає здобувачам дані для досліджень (зустрічі 3, 6). ЕГ не виявила ознак відсутності організаційного та матеріального забезпечення можливостей здобувачів для проведення наукових досліджень та апробації їх результатів. Разом з тим, ЕГ вважає, що публікаційна активність здобувачів нерівномірна: за наданими ЕГ списками праць здобувачів, один зі здобувачів 4-го року навчання має 3 статті у фаховому виданні, тоді як інший здобувач 4-го року навчання та здобувач 3-го року навчання на момент акредитації мають опубліковані лише тези доповідей, а статті підготовлені до друку. ЕГ вважає, що ОНП частково відповідає вимогам підкритерію 10.4.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

ЗВО забезпечує широкі можливості для інтеграції аспірантів ОНП до міжнародної академічної та професійної спільноти за спеціальністю через участь у міжнародних конференціях, залучення до міжнародних дослідницьких проєктів, публікаційну активність та співпрацю із закордонними лекторами. Можливості залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти реалізуються за такими ключовими напрямами: 1. Аспіранти мають можливість безкоштовно представляти результати своїх досліджень на конференціях, як організованих університетом, так і за участі ЗВО в оргкомітетах (https://zp.edu.ua/naukovi-konferenciyi). Наприклад, щорічний міжнародний воркшоп International Workshop on Computer Modeling and Intelligent Systems (CMIS, Scopus-індексація); Міжнародна науково-практична конференція «Business Ecosystems: Sustainable Development» (BESD); Міжнар. наук.-практ. семінар «Комбінаторні конфігурації та їхні застосування», університетська конференція «Тиждень науки», міжнародна конференція «Сучасні проблеми і досягнення в галузі радіотехніки, телекомунікацій та інформаційних технологій», щорічна інтернет-конференція молодих учених «Інформаційні технології: теорія і практика». 2. Аспіранти залучаються до виконання міжнародних наукових досліджень. Зокрема, здобувачі П. В. Гринченко та А. А. Гріцкевич беруть активну участь у міжнародному проєкті HORIZON EUROPE-TELEMETRY. Університет також традиційно забезпечує участь у програмах Темпус, Еразмус+ та DAAD, проводить семінари з ознайомлення з діяльністю європейської мережі COST, а також інтегрований до європейського простору через Запорізький Європейський Цифровий Інноваційний Хаб (ZP EDIH). 3. Роботи аспірантів знаходять відображення у провідних наукометричних базах (наприклад, публікація у Springer та матеріали воркшопу CEUR). Здобувачі мають вільний доступ до світових інформаційних ресурсів через ЗВО (https://library.zp.edu.ua) і інституційний репозитарій eIRNU (https://eir.zp.edu.ua), що поєднують фонди з платформами Elsevier (Scopus) та Web of Science. Крім того, ЗВО видає фахове міжнародне наукове видання категорії «А» - «Радіоелектроніка, інформатика, управління», яке індексується у Web of Science, де публікації для дослідників є безоплатними. 4. До проведення відкритих занять залучаються провідні міжнародні фахівці, зокрема Dr. Olexandr Konovalov з St. Andrews University, UK. Як вибіркову складову аспіранти також могли обрати освітній курс з управління IT-проєктами, що реалізується спільно з міжнародною організацією Project Management Institute Ukraine Chapter. 5. Університет підтримує розгалужену мережу академічної співпраці із закордонними партнерами (https://zp.edu.ua/about-university/university-partners/international-partners/). ЕГ відзначає високий рівень інституційної підтримки з боку університету, що створює сприятливі умови для повноцінної інтеграції аспірантів спеціальності 124 «Системний аналіз» до світової наукової спільноти, таким чином ОНП відповідає підкритерію 10.5.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники асп. ОНП є активними учасниками та керівниками міжнародних і національних дослідницьких проєктів, кафедральних НДР; результати публікуються, презентуються на конференціях та форумах, впроваджуються в освітній процес. Гарант А.В. Бакурова (ORCID: 0000-0001-6986-3769) керувала каф. НДР № 05021 «Розвиток методів дослідження складних соціально-економічних систем на основі інтелектуальних технологій» (держ. реєстр. N 0121U113264), 2021–2024 рр. (анот. звіт, дод. №2 до наказу від 03.05.2024 №188, https://url.zp.edu.ua/rtve4). До НДР залучені викладачі каф. та 6 асп. У 2025–2026 н. р. (https://url.zp.edu.ua/ufwvu) кафедра виконує 2-й етап НДР 05014 «Прийняття ефективних рішень на основі інтелектуальних технологій та відкритих даних» під керівн. А. Є. Рябенка, залучено всіх наук. керівників та 9 асп. Зав.кафедри Е.В. Терещенко керує проблемною групою «Аналіз біометричної інформації» (наказ від 09.10.2026 №431). Гарант (Зустріч 2) повідомила, що у 2026 р. кафедра подала до МОН 2 проєкти. А.В. Бакурова, Е.В. Терещенко, Д.В. Широкорад беруть участь у проєкті TELEMETRY прогр. Horizon Europe (грант №101119747, 2023–2026, https://cordis.europa.eu/project/id/101119747). Бенефіціаром проєкту від України є ГО «Міжнародний центр досліджень вихрової енергетики» (https://telemetry-project.eu/resources/publications/). Згідно з довідками ГО від 20.10.2026 №01-10/11, до проєкту залучено 2 здоб. 2021 і 2022 рр. вступу, які проводили експерименти із системою ACRAM. Станом на 01.10.2026 ці здобувачі не входять до контингенту асп. ОНП (ВСО, розд. 5). Проректор (Зустр.2) повідомив, що Д. В. Широкорад є учасником заявки HORIZON-WIDERA-2027. Проф. В. Є. Бахрушин - член Нац. команди експертів з реформування ВО (HERE Erasmus+ за підтримки Єврокомісії), у 2020–2021 рр. виступав експертом міжн.проєкту з дослідження держ. політики та публ.фінансування освіти дорослих в Україні за ініціативи DVV International; учасник проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic IQ). Результати, отримані НПП під час виконання проєктів, інтегруються у зміст ОК (зокрема, розділ «Внесок стейкхолдерів» силабусів ОК 05 і ОК 06), використовуються здобувачами при виконанні досліджень. Випускниця ОНП (Зустр.6) розповіла, що співкерівник її дис. дослідження від ПрАТ «Дніпроспецсталь» поставив завдання моніторингу, надав доступ до даних і допоміг упровадити модель аналітичної платформи для моніторингу еколого-економічних ризиків. Заст.директора Інституту олійних культур НААН з наук.роботи (Зустр.6) повідомила, що за спільним договором здобувачі використовують матеріали інституту в дисертаціях, а інститут застосовує отримані результати для аналізу наявних і нових зразків. ЕГ констатує, що дослідницька кваліфікація та проєктний досвід наук. керівників забезпечують належне наук.керівництво та створення дослідницького середовища для підготовки докторів філософії, таким чином ОНП відповідає вимогам підкритерію 10.6.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В ЗВО створено нормативно-правову й інституційну систему забезпечення академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів. Дотримання академічної доброчесності регламентується комплексом внутрішніх нормативних актів (оприлюднених у розділі 5.3 нормативної бази ЗВО) (https://docs.zp.edu.ua/): Політикою щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності (Кодексом академічної доброчесності), затвердженою Вченою радою 28.08.2026 (протокол №1) і введеною в дію з 12.10.2026 наказом від 09.10.2026 №430 (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/2026/10/nakaz_n430_vid_09_10_2026.pdf). Політика розроблена відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» №4742-IX і замінила Кодекс академічної доброчесності 2021 р. Вона поширюється на науково-педагогічних працівників і здобувачів, зокрема на керівників дисертацій і членів спеціалізованих рад, та передбачає уповноважені органи ЗВО і факультетів, процедури розгляду повідомлень про порушення й перелік відповідних положень. Діють також Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності (наказ від 31.08.2022 №259, https://url.zp.edu.ua/2y1pb), який поширюється на керівників дисертацій, членів спеціалізованих рад, опонентів і здобувачів ступеня доктора філософії та передбачає обов'язкову перевірку дисертацій на етапі подання до захисту; Положення про види академічної відповідальності учасників освітнього процесу (наказ від 20.11.2023 №459, https://url.zp.edu.ua/oygmz); Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук. Уповноваженим органом з розгляду питань дотримання етичних норм та академічних стандартів є постійно діюча Комісія з академічної доброчесності Вченої ради Університету. Перший проректор, перший заступник голови Вченої ради (Зустріч 7) повідомив, що відповідно до Закону №4742-IX у ЗВО створено Уповноважений орган з питань академічної доброчесності, який уже провів перші засідання. Комісія розглядає заяви та звернення щодо ймовірних порушень, а заходи відповідальності за недотримання доброчесності для НПП охоплюють спектр від попередження та відкликання публікацій до скасування рішень про присвоєння вчених звань і позбавлення права здійснювати наукове керівництво: якщо в захищеній дисертації виявлено академічний плагіат, фабрикацію чи фальсифікацію, науковий керівник позбавляється права брати участь у підготовці та атестації здобувачів ступеня доктора філософії на два роки, а голова й члени ради та опоненти, які надали позитивні висновки, – права брати участь в атестації на такий самий строк (Положення про види академічної відповідальності, п. 3.6). За весь період реалізації ОНП зафіксованих звернень або фактів порушення академічної доброчесності науковими керівниками та здобувачами виявлено не було. Відомостей про застосування до наукових керівників здобувачів ОНП санкції позбавлення права наукового керівництва немає. Проректор зазначив, що ЗВО популяризує культуру доброчесності, а у 2023 р. ухвалив політику використання генеративного ШІ. Технічний контроль та відкритість наукових результатів забезпечуються такими інструментами: 1. Дисертації підлягають обов'язковій перевірці на наявність текстових збігів у системі StrikePlagiarism.com (https://strikeplagiarism.com/en/) на етапі допуску до захисту. Наукові статті та навчально-методичні праці також перевіряють у цій системі. ЗВО надав договір про надання послуг з ТОВ «ПЛАГІАТ» від 06.02.2026 №12/26-ПР. Перевірку виконує директорка бібліотеки (Зустріч 8). Вона повідомила, що перевіряють як текстові збіги, так і списки літератури; одну перевірку гарантовано, а аспірантам за потреби безоплатно проводять кілька. Аспірант 2-го року (Зустріч 3) підтвердив, що тези й статті безкоштовно перевіряють у ЗВО, а використання ШІ потрібно зазначати. Випускник ОНП (Зустріч 6) розповів, що отримав від директорки бібліотеки детальні звіти перевірки дисертації, зокрема щодо збігів з власними раніше опублікованими статтями. 2. Дисертації, та наукові публікації здобувачів і їхніх керівників розміщуються у вільному доступі в Інституційному репозитарії (eIRNU) – http://eir.zp.edu.ua/?locale=uk , а також на сторінках разових рад разом з висновками, рецензіями, відгуками та відеозаписами захистів. ЕГ констатує, що в ЗВО функціонує система запобігання порушенням академічної доброчесності, яка унеможливлює здійснення наукового керівництва особами із зафіксованими порушеннями та гарантує високу якість наукових досліджень за ОНП. Санкцію позбавлення права наукового керівництва передбачено внутрішніми документами, випадків її застосування до керівників здобувачів ОНП не було. Таким чином, ЕГ вважає, що ОНП відповідає підкритерію 10.7.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність ОНП вимогам підкритеріїв 10.1-10.2, 10.5-10.7. Так, зміст ОНП повною мірою забезпечує підготовку здобувачів до розв'язання комплексних проблем у галузі системного аналізу та опанування методології наукової й педагогічної діяльності (п. 10.1); наукова діяльність аспірантів відповідає напрямам досліджень їхніх наукових керівників, що підтверджується спільними публікаціями та тісною інтеграцією в кафедральні НДР (п. 10.2); університет має реальний досвід утворення разових спеціалізованих вчених рад і відкрито оприлюднює всю супровідну документацію та відеозахисти (п. 10.3); ЗВО організаційно та матеріально забезпечує можливості для досліджень і апробації результатів (безоплатні конференції, регулярне звітування на кафедрі, авторські «Аспірантські студії…», доступ до баз Scopus/WoS, обчислювальних ресурсів і даних зовнішніх партнерів) (п. 10.4); університет створює потужні умови для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти через конференції, грантові проєкти Horizon Europe, роботу репозитаріїв та лекції закордонних експертів (п. 10.5); наукові керівники є активними учасниками національних і міжнародних дослідницьких проєктів, результати яких впроваджуються в освітній процес (п. 10.6); у ЗВО створено дієву систему забезпечення академічної доброчесності з чітко визначеними процедурами, антиплагатним контролем через StrikePlagiarism та санкціями позбавлення права

наукового керівництва (п. 10.7). Водночас за підкритеріями 10.3 та 10.4 зафіксовано часткову відповідність через наявність несуттєвих недоліків (часткове формулювання кола потенційних членів рад для окремих здобувачів та нерівномірність публікаційної активності на момент акредитації). Загалом ЕГ відзначає відповідність ОНП Рівню «В» за Критерієм 10. В контексті Критерію 10 ЕГ визначила, що позитивною практикою ОНП є наявна практика залучення зовнішніх стейкхолдерів і партнерів (зокрема Інституту олійних культур НААН України та ПрАТ «Дніпроспецсталь») до надання реальних даних для дисертаційних досліджень та практичного впровадження отриманих аспірантами результатів.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 10 ЕГ не було виявлено. До несуттєвих недоліків ЕГ відносить: 1. Публікації частини кандидатів до потенційних разових спеціалізованих вчених рад для здобувачів 3-4-го років навчання частково зосереджені на суміжних або інших напрямах, що вимагає більш цілеспрямованого добору членів рад відповідно до тем дисертацій. 2. Публікаційна активність здобувачів ОНП є нерівномірною: частина аспірантів 3-4-го років навчання на момент акредитації не має опублікованих статей у фахових виданнях або виданнях категорії Scopus/WoS, а результати їхніх досліджень апробовано переважно у формі тез доповідей.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: 1. До 01.03.2027 науковим керівникам аспірантів 4-го року, завідувачу кафедри та відділу аспірантури сформувати чіткий склад потенційних разових спеціалізованих вчених рад, включно з опонентами з інших ЗВО та наукових установ, профіль публікацій яких повністю відповідає дисертаційним тематикам. Для аспіранта 3-го року завершити формування такого складу до початку його четвертого року навчання. 2. Науковим керівникам спільно з випусковою кафедрою САОМ починаючи з 2026/2027 н. р. чітко передбачати в індивідуальних планах здобувачів проміжні строки підготовки та подання статей до фахових видань і здійснювати суворий контроль їх виконання під час семестрового звітування.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов’язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов’язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні.**

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація.**

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	*ID 48040.xlsx*	bdsfEjQGeYsgkhS6Aox8cgKN2U/reOqhDwyi1+72J8k=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Харченко Анна Миколаївна

Члени експертної групи

Шестакевич Тетяна Валеріївна

Яременко Дарина Миколаївна